

problem for Dansk Folkeparti, at fru Charlotte Antonsen puster sig op. Vi ved godt, at vi snart får en ny regering i Danmark, og vi ved også godt, hvilke partier vi vil støtte, når der skal dannes regering. Vi har ikke noget problem med, at vi har forskellige indgangsvinkler til det EU-politiske arbejde. Vi håber, Venstre vil tage sig sammen, når Venstre står med regeringsmagten, og vil være med til at gøre afgørende EU-spørgsmål til et folkeafstemningstema, så det er befolkningen, der træffer afgørelse om, hvor langt Danmark skal gå i afgivelsen af suverænitæt, og ikke Folketinget. Hvis det er tilfældet, hvis Venstre vil respektere det, tror jeg, vi er nået langt med hensyn til, at man indenrigspolitisk kan have et godt og stabilt samarbejde, men at afgørende EU-spørgsmål skal lægges ud til befolkningens afgørelse.

Første næstformand (Ivar Hansen):

Debatten sluttede hurtigere end antaget heroppefra, så jeg trækker afstemningen et kort øjeblik.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslag om motiveret dagsorden nr. D 41 af Ove Fich (S), Charlotte Antonsen (V), Kent Kirk (KF), Elisabeth Arnold (RV) og Peter Duetoft (CD) (se foran) vedtoges med 91 stemmer (S, V, KF, RV og CD) mod 10 (FP, EL og DF); 11 (SF) stemte hverken for eller imod.

Hermed var følgende forslag bortfaldet:

Forslag om motiveret dagsorden nr. D 42 af Keld Albrechtsen (EL) og Kristian Thulesen Dahl (DF).

Forslag om motiveret dagsorden nr. D 43 af Steen Gade (SF).

Hermed sluttede forespørgslen.

Den næste sag på dagsordenen var:

37) Første behandling af lovforslag nr. L 125: Forslag til lov om ændring af lov om elforsyning og lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner og amtskommuner. (Salg af elforsyningsvirksomhed m.v.).

Af miljø- og energiministeren (Svend Auken).
(Fremsat 11/12 96).

Sammen med denne sag foretoges:

38) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 60:

Forslag til folketingsbeslutning om inddragelse og mellemkommunal udligning af ekstraordinære indtægter i kommuner og amter som følge af salg af forsyningselskaber.

Af Anni Svanholt (SF) m.fl.

(Fremsat 14/11 96).

Forslagene sættes til forhandling.

Forhandling

Miljø- og energiministeren (Svend Auken):

Hensigten med det beslutningsforslag, Socialistisk Folkeparti har fremsat, svarer nøje til det lovforslag, der er fremsat fra regeringens side, og som vi behandler sammen med beslutningsforslaget, og jeg er selvfølgelig glad for, at vores tankegang går i samme retning.

Jeg mener, vi med regeringens forslag har fundet en afbalanceret løsning af de spørgsmål, der rejses i forbindelse med kommuners og amtskommuners salg af aktier, andele og øvrige ejerinteresser i elforsyningsvirksomheder. Men jeg vil gerne betone, at det forslag, vi har lagt frem fra regeringens side, alene vedrører elforsyningsvirksomheder, fordi der knytter sig en helt speciel problemstilling til netop den del af de kommunale forsyningselskaber. Det er alene elforsyningselskaber, vi drøfter.

Lovforslaget, vi skal diskutere under dette punkt på dagsordenen, lægger op til, at kommuner og amtskommuner i forbindelse med salg af en elforsyningsvirksomhed eller aktier eller andele i en sådan virksomhed skal opgøre størrelsen af deres indskudskapital samt nettoprovenu ved salget. Statstilskuddet til den pågældende kommune eller amtskommune vil herefter blive reduceret med et beløb svarende til nettoprovenu inklusive de renter, der måtte være opnået. Jeg skal bemærke, at det er regeringens hensigt, at de midler, der i denne for-

bindelse kommer ind eller måtte komme ind, ikke skal gå til statskassen, men placeres i en fond, hvis formål er at tilgodese forbrugerne og tilgodese elforsyningen. Udmøntningen vil blive drøftet nærmere efter høring af de berørte parter.

Jeg vil dog gerne allerede nu ved førstebehandling sige, at regeringen har været meget optaget af at udforme sit lovforslag på en sådan måde, at det hverken er i den ringeste konflikt med grundlovens bestemmelser eller med EU's regler. Vi har været meget omhyggelige med at finde en løsning, der fuldt ud respekterer vores forpligtelser over for vores egen forfatning og over for EU. Det er mig også magtpåliggende at få sagt, at loven ikke har til formål at sikre nationalt dansk ejerskab på elforsyningsområdet. Den nationale interesse må selvfølgelig varetages af dem, der handler på markedet, men lovgivningen som sådan må være fuldstændig neutral med hensyn til, om det er udenlandsk eller dansk ejerskab.

Der er i øvrigt efter regeringens opfattelse ikke noget forkert i, at udenlandske selskaber kan eje dele af den danske elforsyningsvirksomhed. Det gælder allerede for NESA, og der er fælles ejerskab i Sønderjylland, så det er ikke noget ukendt fænomen. Også i fremtiden vil der være et samarbejde hen over landegrænserne.

Men det er helt afgørende for regeringen, at lovforslaget ikke forfølger formål, der er i uoverensstemmelse med vores internationale forpligtelser. Det er også vigtigt for mig at understrege, at forslaget ikke er ensbetydende med, at vi sætter strukturudviklingen i dansk elforsyning i stå. Tværtimod håber vi, at forslaget vil give den fornødne ro til at forhandle de spørgsmål, der trænger sig på med ændringer af strukturen og strukturtilpasningen i vores elforsyning, og jeg skal sige, at jeg i overensstemmelse med det, jeg lovede i sin tid i »Energi 21«, allerede har sat hele reformarbejdet i gang med hensyn til den fremtidige overordnede lovgivning på dette område.

Det sidste punkt, det er vigtigt for mig at fremhæve, inden vi starter diskussionen af Socialistisk Folkepartis forslag og regeringens lovforslag, er, at det lovforslag, regeringen har fremsat, ikke tager sigte på én bestemt kommune. Det vedrører samtlige kommuner og samtlige amter, der ejer og vil sælge elforsyningsvirksomheder. Vi ved af erfaring, at mange kommuner har været optaget af denne problemstilling. Vi ved det fra SEAS, vi har erfaring

fra Jylland, vi ved det fra Frederiksborg Amts beslutning om at sælge, og vi ved det også fra overvejelserne og diskussionen i Gentofte Kommune. Det er derfor ikke rigtigt, når nogle har hævdet, at dette forslag alene tager sigte på en enkelt kommune. Man kan sige, at det er et forslag, der har et meget bredt, generelt sigte, og som i virkeligheden formentlig varetager forbrugernes interesser over for et overraskende stort antal kommunale ejere af elforsyningsvirksomhed.

Med disse ord vil jeg gerne sige, at i selve den måde, vi har udformet regeringens lovforslag på, ligger der en imødekommelse af de synspunkter, vi er fælles om, og som præger Socialistisk Folkepartis forslag. Så når jeg siger, at vi afviser SF's forslag, er det en ren formalitet. Vi håber selvfølgelig, at vi kan samarbejde om at få gennemført regeringens lovforslag.

Martin Glerup (S):

I Danmark har vi hidtil indrettet vores elforsyning ud fra, at den enten er kommunal eller direkte forbrugerejet. Ud fra den filosofi er det en fastslået kendsgerning, at et eventuelt overskud i elproduktionen skal gå til investering i ejerkredsens elproduktionsanlæg eller ledningsnet og derefter til at nedsætte forbrugernes elpriser, hvis der er flere penge tilbage. Dette såkaldte hvile i sig selv-princip er knæsat i et system, hvor et eventuelt overskud kommer forbrugerne til gode. I modsætning til forholdene i Norge og Sverige ejer den danske stat hverken elnet eller -produktionsanlæg, og derfor er vores system særlig sårbart over for de store økonomiske elgiganter i udlandet, som hver for sig er mange gange større end Elsam og Elkraft tilsammen.

I kraft af forbrugerejet har det imidlertid hidtil ikke været nødvendigt at gribe ind og forsyne elsektoren med en stram lovgivning for at sikre forbrugerne, al den stund sektoren jo var forbrugernes ejendom. En sådan situation opstår først, når en kommune eller et amt ønsker at sælge sit elselkab, hvis indre værdier er skabt af forbrugerne. Det betyder, at forbrugerne risikerer at komme til at betale højere elpriser for el, som er produceret på de anlæg, de selv har været med til at betale, for at gevinsten kan tilfalde nye, private ejere, mens en andel af den økonomiske gevinst fra salget forsvinder ned i lommerne på et lille mindretal, måske 3 pct. af samtlige selskabets elforbrugere. Det vil jeg kalde at blive til grin for sine egne penge.

Men Socialdemokratiet ønsker ikke, at forbrugerne bliver sorteper. Vi ønsker heller ikke, at store selskaber skal komme og snuppe gevinsten af mange års god indsats inden for vores elsektor. Vores elsektor leverer billigere el til forbrugerne – store som små – end ni ud af ti europæiske lande, ja, vi har de absolut billigste forbrugerpriser til almindelige forbrugere i EU, og det er ingen tilfældighed.

Det danske system er i orden, og mange lande beundrer den måde, vi styrer kraftvarmeudbygningen, energibesparelserne og indfasningen af den vedvarende energi på. På den baggrund er der ingen fornuft i at lade sig forblænde af liberaliseringens blå lys og sælge dansk energipolitik til Preussen Elektra, Vattenfall eller andre store selskaber.

Med dette lovforslag vil vi fjerne dollartegnet i øjnene på kommuner og amtskommuner, som har lyst til at give sig selv en julegave på bekostning af forbrugernes surt sammensparede elværdier. Gennem det her lovforslag hindres kommunernes jagt på engangsindtægter inden for elforsyningsområdet, og jagtsæsonen vil ikke ende med, at forbrugerne betaler for den enkelte kommunes eller amtskommunes fortjeneste på salg af aktiver i elsektoren.

Socialdemokratiet ser, sådan som miljø- og energiministeren var inde på, gerne strukturændringer i energisektoren, men det strukturarbejde skal ikke finde sted, mens de forbruger- og kommuneejede selskaber står med ryggen mod muren, men skal udvikles i en rolig gænge, så der er god tid til at beskytte forbrugerne mod røveri eller anden udåd. Miljø- og energiministeren har for øvrigt allerede igangsat et udredningsarbejde på det her område.

På den baggrund kan Socialdemokratiet støtte lovforslaget.

(Kort bemærkning).

Kim Behnke (FP):

Jeg må indrømme, at jeg oven på ministerens indlæg slet ikke forstår hr. Martin Glerups argumentation. Ministeren fastslog, at hvis Gentofte Kommune efter vedtagelsen af det her lovforslag fortsat agter at sælge også til et udenlandsk selskab, skal den være velkommen til det, men ministeren vil så bare tage profitten og putte ned i en statslig fond.

Nu fortæller Socialdemokratiets ordfører, hr. Martin Glerup, at det her skal forhindre, at det bliver udenlandske selskaber, der kommer til at sidde på de danske elværker; det fik vi ellers i

øvrigt at vide af ministeren ville være o.k. Det betyder jo også, at Vattenfall og Preussen Elektra efter at have overtaget det og efter at have betalt en overpris, som er gået i en statslig fond, vel stadig væk kan malke disse penge, sådan som hr. Martin Glerup er så bange for det, ud af elforbrugerne.

Hvis Vattenfall ejer NESA, hvordan vil hr. Martin Glerup så efter vedtagelsen af det her lovforslag forhindre, at de skruer elpriserne op osv.? Det synes jeg vi har brug for at få at vide.

(Kort bemærkning).

Martin Glerup (S):

Over for hr. Kim Behnke vil jeg gerne præcisere, at jeg netop understregede, og jeg citerer, hvad jeg sagde for 2 minutter siden:

»På den baggrund er der ingen fornuft i at lade sig forblænde af liberaliseringens blå lys og sælge dansk energipolitik til Preussen Elektra, Vattenfall eller andre store selskaber.«

Og det være sig, hvor end de måtte opholde sig her i verden.

(Kort bemærkning).

Kim Behnke (FP):

Det hørte jeg godt, men det var ikke det, jeg spurgte hr. Martin Glerup om.

Hvis et udenlandsk eller et stort dansk selskab kommer til at eje f.eks. NESA, frygter Socialdemokratiet på forbrugernes vegne, at de vil skruer priserne op og suge kapital ud af selskabet osv. Mit spørgsmål er nu, hvordan hr. Martin Glerup med vedtagelsen af dette lovforslag vil forhindre, at det stadig væk kan finde sted. Vi har jo lige fået at vide af ministeren, at det er i orden, hvis disse selskaber køber aktier af kommunen, bare kommunen afleverer profitten i en statslig fond. Men Socialdemokratiets hovedargument er, at det her er for at forhindre, at elpriserne bliver skruet op.

Nu vil jeg gerne have svar fra hr. Martin Glerup på, hvordan dette lovforslag forhindrer, at et udenlandsk eller et stort dansk selskab, der måtte eje NESA, skruer priserne op.

(Kort bemærkning).

Martin Glerup (S):

Det er jo meget let at besvare det spørgsmål, for det har allerede vist sig, at lovforslaget har kølnet interessen både hos Frederiksborg Amt og hos Gentofte Kommune for at sælge aktier i NESA.

(Kort bemærkning).

Kim Behnke (FP):

Vi har fået at vide af ministeren, at dette forslag ikke er et forslag, der specielt er målrettet mod NESAs. Det står godt nok i bemærkningerne til forslaget, men dem skal man åbenbart ikke tro på, selv om ministeren selv har skrevet dem.

Lovforslaget er generelt og gælder alle selskaber. Må vi ikke godt få at vide, spørger jeg hr. Martin Glerup, hvordan dette lovforslag vil forhindre, at store eller små selskaber, der overtager hele eller mindre dele af danske elforsyningsselskaber, skruer priserne op. Det er det, der er hovedargumentet fra Socialdemokratiet, der så gerne vil varetage forbrugernes interesser. Hvordan forhindrer dette lovforslag, at disse priser bliver skruet op? Det må vi have et svar på.

(Kort bemærkning).

Martin Glerup (S):

Det er stadig væk meget let at besvare, for det, vi ønsker, er, at man undgår, at forbrugerne kommer til at betale for deres investeringer mere end én gang, og det gør man, når man dæmper lysten til at sælge.

Jeg nævnte et udmærket eksempel herpå, og det nævnte jeg, fordi det er nærliggende, men det kan også gælde andre selskaber og andre kommuner. Dette lovforslag er jo ganske generelt, og det er et aldeles klogt og udmærket lovforslag.

Første næstformand (Ivar Hansen):

Nu tror jeg, vi nærmer os afslutningen på denne lille ordveksling.

(Kort bemærkning).

Kim Behnke (FP):

Hr. Martin Glerup kan gøre det meget kort. Er vi enige om, at dette lovforslag ikke forbyder nogen at sælge deres aktier eller andre andele? Det er vi vel enige om? Godt. Disse salg kan altså foregå, selv om staten går ind og scorer profitten ned i en statslig fond. Når nu disse salg har fundet sted, hvordan vil dette lovforslag så forhindre, at NESAs elpriser kommer til at stige? Det må hr. Martin Glerup kunne svare på.

(Kort bemærkning).

Martin Glerup (S):

Der er jo den ganske klare forudsætning, at alle pengene, som forbrugerne igennem deres forbrug har sparet op i selskabet, ifølge dette lov-

forslag går tilbage til forbrugerne, og det er det, der er sagen, og det, der er meningen med det.

Knud Enggaard (V):

Jeg vil begynde med at gå ind i en omtale af miljø- og energiministerens lovforslag nr. L 125 og derefter beslutningsforslaget fra SF.

Det forslag, som miljø- og energiministeren har lagt frem her, er formentlig fremsat med den hensigt, at det aldrig skal realiseres, men at det skal virke forebyggende, sådan at kommuner og amtskommuner afholder sig fra at sælge deres aktier eller andele i NESAs eller andre elforsyningsselskaber. Og til det formål har ministeren skruet et forslag sammen, som er en skrækkelig blanding af inddragelse af salgssummer for aktier og renteindtægten af dem, ligesom det beslagnede beløb tænkes lagt i en statslig fond, hvis anvendelse først fastlægges senere til elforsyningsformål.

Jeg tror, at metoden med at modregne i bloktilskud lider af den skavank, at det kan tage mange år, måske 10 år, før formålet er realiseret, og hvem ved, om der overhovedet findes bloktilskud om et par år? Der findes jo forenklingsmodeller for den kommunale økonomi, f.eks. økonomiministerens tanker. Jeg har meget til overs for økonomiministerens tanker om, at vi skal have en helt anden form for mellemværende mellem staten og kommunerne, som gør bloktilskuddet aldeles overflødigt.

Derfor vil jeg gerne spørge miljø- og energiministeren, hvordan han har tænkt sig at håndtere situationen, hvis vi om f.eks. 2 år er gået ind i en konstruktiv reform af hele mellemværendet mellem stat og kommuner, hvad jeg meget ønsker mig. I så fald vil han komme til at mangle, tror jeg, de sidste 8 år af et mellemværende, eksempelvis i forhold til Gentofte Kommune.

Men jeg glæder mig over, at miljø- og energiministeren har meldt sig ind i den forholdsvis lille klub af kendere af den kommunale økonomi. Hele spørgsmålet om beregning ud fra mere eller mindre objektive kriterier af statens tilskud til kommuner er jo en verden, som man påstår der højst er så mange, man kan tælle fingre på en hånd, der virkelig kender, men jeg glæder mig over, at miljø- og energiministeren har meldt sig ind i klubben med hele sit apparat. Jeg har selv levet i den verden nogle gange og kan fortælle lidt om, hvor kompliceret den er. Men jeg er fuld af respekt for, at ministeren har kastet sig ud i den verden.

Jeg tror, man må sige, at det centrale i hele spørgsmålet er, om det er muligt at finde en løsning, så man undgår, at udenlandske eller andre store selskaber udnytter en situation, hvor man igennem årene har opbygget en særlig økonomisk model, og at man samtidig kan bevare og udbygge en liberalisering, som vi har hårdt brug for og som er en nødvendighed i hele den europæiske udvikling.

Venstre håber, at det kan være muligt at forene en række aktører om dette formål. Vi skal jo huske, at målet må være, at vi får et stadig mere liberaliseret elmarked, som giver maksimal konkurrence, men uden at man kan udnytte et monopol. Venstre mener, at en begrænset aktiepost meget gerne må være ejet af udenlandske aktører, lige så vel som det kan være berettiget og ønskeligt, at danske aktører ejer en del af udenlandske el-selskaber, som det f.eks. har været påtænkt ved de sjællandske kraftværkers påtænkte ejendomskab af svensk vandkraft.

Jeg synes, det kan være en udmærket kombination, og det må være lidt af målsætningen, at vi bevarer en sådan model. Jeg tror egentlig ikke, at ministeren har tænkt sig at realisere det lovforslag, han her har lagt frem, for det duer jo ikke, og det kan ikke være rigtigt. Tværtimod er det farligt at sætte spørgsmålstejn ved en børsnoteret akties status.

Der er i forslaget noget, der har karakter af ekspropriation, fordi den reelle virkning af at overføre hele kursgevinsten af aktierne til en statslig fond, det vil i praksis sige til statskassen, har det præg. Det er vel et spørgsmål, som juridisk kun kan afgøres af Højesteret, og det vil i givet fald være noget, som ligger mange år ud i fremtiden med de procedurer, vi kender.

Jeg var jo noget optaget af at høre ministerens svar tale til SF's beslutningsforslag, for det var i virkeligheden ét langt forsøg på at foregribe de angreb, der måtte være på grund af dets karakter af ekspropriation og på grund af EU-retsreglerne.

Ministeren brugte den overvejende del af sin tale tid til at prøve at forebygge angreb. Det siger mig lidt om, at dette er et område, hvor der vitterlig er problemer. Ellers havde ministerens sædvanlige offensive metode naturligvis været den, som vi har været vidne til og ville have været noget betaget af, men det var en meget defensiv attitude, vi her oplevede fra ministerens side, og det kan godt gøre indtryk, når man er vant til at iagttage ministerens sædvanlige metode.

Jeg tror, at noget af det, som kan blive konsekvensen af dette, vil være, at kommunerne bliver stærkt nervøse for, om deres aktiver på forskellige områder vil kunne komme ind i en tilsvarende proces. Det gælder andre ting end elforsyningsselskaberne, hvor man fra en opfindsom finansministers side ville kunne anlægge analoge betragtninger og overføre til statslige fonde, og jeg advarer imod sådanne tanker, lige så vel som jeg siger, at vi ikke skal undervurdere den nervøsitet, som er skabt i kommunernes rækker på dette område.

Jeg vil også sige, at en anden ubekvem følge af dette forslag og af hele situationen er, at gode bestræbelser i elforsyningsverdenen på at finde nye strukturer, en opdeling eksempelvis mellem producentsiden og distributionssiden, kan risikere at gå i stå, så vi kommer ind i en situation, hvor bestræbelserne er lammet og ingen tør disponere. Vi mener tværtimod, at der er behov for, at også de store selskaber og aktører i elforsyningsverdenen nu kommer i gang med at finde en rigtig og god konstruktion, som kan leve ind i fremtiden.

Alt i alt må Venstre altså vende sig imod lovforslaget. Der bør kunne findes en løsning til gavn for, at de faktiske problemer bliver løst, og med de fordele, som en videre liberalisering af hele elsektoren indebærer.

Jeg ønsker ministeren held og lykke med den bestræbelse. Jeg ønsker ham ikke held og lykke til at realisere det lovforslag, han har fremsat, for jeg tror, at det i den henseende er ubrugeligt, og at han inderst inde ønsker aldrig at komme til at administrere en lovgivning med det indhold, han selv har foreslået.

Jeg skal sige om beslutningsforslag nr. B 60, som er fremsat af SF, at det jo ikke er en tro kopi af ministerens forslag. Her har SF foreslået, at provenuet fra salget tilgår alle kommuner i forsyningsområdet i forhold til deres forbrugsandel. Det minder altså lidt om Sønderborgmodellen, hvis jeg må henvise til den afgørelse, der er truffet i forbindelse med Sønderborgs salg af en del af dens elforsyningsselskab, men her går pengene til andre kommuner inden for området, som selskabet forsyner.

Derfor er SF's model i virkeligheden vældig meget mere venlig over for eksempelvis Gentofte Kommune end ministerens lovforslag. Hvis jeg kan regne i hovedet, vil f.eks. 3 pct., som er forbrugerandelen af NESA, hvis man får den påtænkte gevinst, være ca. 100 mio. kr., som SF lader blive i Gentofte Kommunes kasse, og det

synes jeg er ganske generøst. Jeg håber, det er gennemtænkt.

Venstre kan ikke støtte SF's beslutningsfor-slag.

(Kort bemærkning).

Peter Duetoft (CD):

Nu har jeg meget stor respekt for hr. Enggaard og ved, at hr. Enggaard ikke kommer med ord fra denne talerstol, som ikke er velgennemtænkte. De er sikkert velvalgte, og derfor slog det mig lidt, at hr. Enggaard brugte udtrykket »beslaglagte beløb«. Jeg undrer mig lidt over – men vi kan jo tage diskussionen i morgen under finansloven – at partier, som har den opfattelse, at mennesker i det danske samfund, som kan klare sig selv, ikke skal have overførselsindkomster fra det offentlige, at mennesker, der har den ideologi, og den kan man så mene om, hvad man vil, ikke også er af den opfattelse, at kommuner og amter, der gør sig selv rige ved sådan et salg, måske ikke skulle være de første, der stod til et tilskud fra staten. Jeg synes, der ville have været en fantastisk parallel.

Da jeg nu ved, at hr. Enggaard altid tænker sig om, må det jo betyde, at vi for fremtiden kan slå fast, at hvis nogen vil hævde, at indkomstgraduering af en række overførselsindkomster skulle træde i kraft, har man altså beslaglagt beløb for de pågældende mennesker, og det giver jo Venstres politik en helt ny dimension.

(Kort bemærkning).

Anni Svanholt (SF):

Hr. Enggaard, som er meget skarp modstander af de to forslag, der her foreligger, havde også nogle bemærkninger om, at kommunerne bliver stærkt nervøse. Så må jeg meddele hr. Knud Enggaard, at under den borgerlige regering i 1983-84 brugte minister Britta Schall Holberg samme mekanisme, som er foreslået i SF's forslag.

Jeg må sige, at det arbejde, der dengang blev nedlagt i lov nr. 213 og nr. 214 af 16. maj 1984, sådan set har været inspirerende for at udvikle dette forslag, og derfor forekommer det noget ejendommeligt, at hr. Enggaard i dag i den grad tager afstand fra det, da Venstre jo selv var med til at gennemføre det over for kommunerne.

Men det er måske noget ganske andet.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Også jeg lyttede med stor opmærksomhed til Venstres ordførers tale, og jeg har også gjort den erfaring, at hr. Knud Enggaard aldrig udtaler sig uden at tænke sig meget grundigt om og have en god ballast i det, han udtaler sig på grundlag af.

Med hensyn netop til udtrykket »... nervøsitet« vil brede sig i kommunerne for, hvad det her kan udvikle sig til...», husker jeg hr. Knud Enggaards tidligere virke også som minister sådan, at Venstre har haft et betydeligt medansvar for, at elsektoren i Danmark har udviklet sig, som den har gjort, nemlig med et ejerskab fordelt på mange hænder. Det er en udvikling, der er kommet fra den gamle andelstanke, og det er et smukt og godt princip, som vores to partier har været fælles om at hæge om i mange år.

Jeg vil derfor spørge hr. Knud Enggaard, om ikke den nervøsitet, som hr. Knud Enggaard mener kommunerne nu nærer, ikke også kunne brede sig lidt til Venstre for, hvad denne voldsomme privatisering, denne voldsomme koncentration på ganske enkelte hænder vil betyde for den andelstanke, som det hele i virkeligheden er udsprunget af. Kunne den nervøsitet ikke også brede sig lidt til Venstre?

(Kort bemærkning).

Knud Enggaard (V):

Jeg forstod på hr. Duetoft, at han gerne ville sammenholde spørgsmålet om overførsler til personer med den verden, vi her taler om, og dér må jeg sige, at den sammenligning holder ikke. Jeg tror, vi må prøve at se på nogle af de principper, som er forbundet med den virkning, som lovforslaget her ville kunne have, og det må være berettiget at pege på ved en første behandling, hvilke principielle bekymringer et forslag giver anledning til.

Til fru Svanholt: Jeg tror, at kommunernes nervøsitet i høj grad knytter sig til, at man her anlægger en model, som ville kunne overføres til andre kommunale aktiver, og hvor de derfor finder, at dette er et kraftigt indgreb i den dispositionsmulighed, som kommunerne kan og bør have over en række aktiver, som er andre end dem, der ligger i elsektoren.

Venstre vedkender sig, at vi har været med til at opbygge elsektoren i dens nuværende form. Derfor fremgik det også af min tale, at vi er stærkt bekymret for, om vi her finder en løs-

ning, som vi kan leve med, og som ikke indebærer nogen af de problemer, som jeg har påpeget. Den elsektor, som vi har været med til at bygge op, vil vi gerne bevare på en god og funktionsdygtig måde, og andelstanken er én af de ingredienser, som har været værdifuld og stadig væk vil være det.

Eva Møller (KF):

Jeg skal sige, at hverken det foreliggende lovfor-
slag fra miljø- og energiministeren eller beslutningsforslaget fra SF er, som det vel næsten fremgår, groet i den konservative have. Det er ikke forslag af den art, Det Konservative Folkeparti ville lægge frem.

Men når det er sagt, vil jeg gerne sige – hvis jeg nu undlader et kort øjeblik at beskæftige mig med de bemærkninger, der er knyttet til lovfor-
slaget henholdsvis beslutningsforslaget, men med en række af de bemærkninger, der har været sagt i forbindelse med forslagene i den almindelige debat – at Det Konservative Folkeparti meget langt hen ad vejen godt kan tilslutte sig de målsætninger, der foreligger. Også for Det Konservative Folkeparti er det et helt klart ønske, at danske forbrugere altid er sikret en billig energiforsyning.

Jeg bemærkede, at hr. Martin Glerup sagde, at vi havde verdens billigste energi. Det er jo altså kun, hvis vi fraser den åbenbart i hr. Glerups øjne minimale detalje, at staten gennem skatter og afgifter sørger for, at den prisbillige elektricitet, som danske værker kan levere, efterfølgende betales med mange skatter og afgifter; men o.k., det kan jo være, det bliver anderledes med en anden regering.

Vi er naturligvis også fra konservativ side optaget af, at der er forsynings sikkerhed, så man altid kan få leveret sin energi, og vi er også optaget af, at denne energi produceres miljø-mæssigt korrekt. Men vi mener rent faktisk i Det Konservative Folkeparti, at vi, som lovene er skruet sammen i øjeblikket, kan sikre disse ting ganske uafhængigt af, om denne lov er der eller ej. Og jeg forstod også, da hr. Martin Glerup af Fremskridtspartiets ordfører blev afæsket nogle svar på dette punkt, at der ikke rigtig var nogen svar, så det er nok rigtig, at det kan vi såmænd godt sikre uden denne lov.

Også for Det Konservative Folkeparti er det vigtigt, at forsyningsvirksomheder, infrastrukt-
tur og lign. i et meget stort omfang ligger på danske hænder, men vi vil på den anden side absolut ikke være fremmede over for, at der

også kan være et element af udenlandske virksomheder, som er med. Vi er faktisk i Danmark interesseret i, at danske virksomheder kan være involveret i udlandet, og om ikke den nuværende regering så i hvert fald en regering, som havde den nuværende statsminister som statsminister, har rent faktisk lagt et forslag frem og fået det vedtaget, hvorefter danske elværker kunne investere i udlandet. Derfor vil vi såmænd ikke synes, det var så forkert, hvis udenlandske også investerede i Danmark, og lur mig – men det er jo naturligvis kun en tanke: Hvis Gentofte Kommune ville sælge sine NESA-aktier til den helt samme pris til de kommuner og amtskommuner, som fik leveret elektricitet fra NESA, er jeg ganske overbevist om, at så havde dette lovfor-
slag aldrig nogen sinde set dagens lys. Det er kun, fordi NESA-aktierne måske kunne tænkes solgt til anden side.

Vi er fra Det Konservative Folkeparti betænkelige ved lovforslaget, fordi vi spørger: Hvad bliver det næste? Vi hørte ikke forleden dag nogen protestskrig, da Københavns Kommunes overborgmester sagde, at man ville finansiere pc'er til samtlige skolebørn ved at sælge aktier. Jeg er vel vidende om, at det ikke var elforsyningsaktier, men det var dog aktier. Da måtte man altså gerne score provenuet; men det næste bliver vel, at det bliver forbudt.

Hvornår holder en kommune op med at måtte tjene penge på at sælge jord og land? Og hvornår – og det skal jeg så sige vi vil hilse med glæde fra konservativ side – bliver det kommunerne forbudt at lade deres vej- og gartnerafdelinger tjene penge ved at udføre opgaver for andre kommuner og amtskommuner? Jeg har indtryk af, at den nuværende regering synes, det var et stort fremskridt og et stort gode, at man på den måde måtte tjene penge, så dette at måtte tjene penge i kommunalt regi afhænger altså ganske af, hvordan man gør det. Hvorfor var der ingen ramaskrig, dengang pensionskasserne solgte deres aktier? Det måtte de altså gerne. Vi er bekymrede over denne selektivitet, der ligger i lovforslaget.

Jeg mærkede mig også ministerens svartale til SF, og jeg sad såmænd og tænkte på, da ministeren ellers ofte er en rar og venlig mand, specielt når han taler til SF, det gamle råd fra den ene jurist til den anden: Hæv stemmen, thi argumentationen er svag. Det er længe siden, jeg har hørt ministeren tale med så høj en stemmeføring til SF, så argumentationen var måske svag.

I Det Konservative Folkeparti føler vi i hvert fald helt sikkert, at der er et element af ekspropriation i lovforslaget, ja, man kunne tale om et ekspropriativt indgreb, og det baserer jeg på forskellige ting. I bemærkningerne til lovforslagets § 3 står der: »... samtidig med, at det ikke er muligt at omgå lovforslaget ved at gennemføre handler inden lovforslagets vedtagelse.«

Det lægger for mig helt klart op til, at det er en ganske bestemt handel, man har i tankerne, som ikke må finde sted, og det vil sige, at det altså er et ganske bestemt indgreb, man vil foretage.

Jeg mener også, man foretager et indgreb i de konkrete rettigheder, der eksisterer i forbindelse med bloktilskuddene, uden at jeg på nogen måde skal sige, at jeg er ekspert på dette område. Det er en af de vanskeligste lovgivninger, der findes, men sådan som jeg læser lovforslaget, mener jeg alligevel, at der her er tale om et indgreb i bloktilskuddet i det løbende år, og ifølge § 10 beregnes bloktilskuddet på grundlag af de tidligere års bloktilskud og på grundlag af det tidligere totalbalanceprincip.

Bloktilskuddene kan forhøjes, og der kan ske en midtvejsregulering, men i begge tilfælde skal det være på grundlag af ændringer i de tal, der ligger til grund for beregningerne, og jeg mener, at når man nu vil lave en ændring i de løbende bloktilskud, er det ikke på grundlag af de tal, der foreligger, men på grund af et salg af nogle aktier. Jeg mener altså nok, det er meget tvivlsomt, og jeg vil da i hvert fald meget gerne have en redegørelse fra justitsministeren for, hvordan det er, og den vil jeg også bede om i udvalget.

Jeg skal også sige, at dette med ekspropriationen jo ikke alene er et rent dansk spørgsmål. Hvis vi tager menneskerettighedskonventionen, omhandler den også firmaer og kommuner, og derfor mener jeg også, at der her er en beskyttelse mod ekspropriation. Jeg vil da gerne vide, hvad regeringen er vidende om i den henseende.

Jeg har også nogle bekymringer med hensyn til EU-reglerne. I EU's statsstøtteregler står der i artikel 92, at der er et forbud mod statsstøtte, og statsstøtte er i artikel 92 utrolig bredt formuleret. Det er ikke bare sådan ren statsstøtte, men det er stort set enhver form for offentlig støtte.

Der kan naturligvis godt være enkelte undtagelser, men jeg vil gerne sige, at når man læser de almindelige bemærkninger på side 4, så står der, at det er regeringens hensigt, at besparelsen skal placeres i en fond, hvis formål er at tilgode- se forbrugere og elforsyningen.

Er der ikke et element af offentlig støtte i, at brugerne og elforsyningen skal tilgodeses? Og så mener jeg, at man her er i modstrid med art. 92; vi burde i hvert fald, fordi dette altså er omtalt i art. 92, anmelde det over for Kommissionen, men jeg ser ikke, hvis lovforslagets bemærkninger med hensyn til de EU-retlige principper er udtømmende, at ministeren har tænkt sig at foretage en sådan anmeldelse over for Kommissionen.

Jeg skal også sige, at som jeg læser art. 6 i EU-retten, så må der ikke finde diskriminering sted mellem inden- og udenlandske operatører. Og sådan som jeg igen læser bemærkningerne, så mener jeg, man kun forestiller sig, at denne fond skal støtte indenlandske operatører, og er det ikke en diskrimination?

Endelig kunne jeg også godt forestille mig, at nogle af de direktiver, der ligger i forbindelse med elliberaliseringen, bliver krænket, for elliberaliseringen må vel også gå ud på, at der skal være mulighed for, at man kan skabe sig en profit, som ikke bliver konfiskeret.

Kort sagt, jeg mener nok, der er en lang række betænkeligheder her, men dem kan vi naturligvis få afklaret i løbet af udvalgsarbejdet.

For Det Konservative Folkeparti er det lovforslag, der lægges frem her, i hvert fald helt klart et nybrud, en helt anden måde at tilgodese dansk ret på, end vi plejer at gøre. Derfor vil jeg spørge ministeren og regeringen, om man har til hensigt – når lovforslaget er blevet vedtaget og Gentofte Kommune anfægter det – så at bevilge Gentofte Kommune fri proces, når den vil undersøge den helt nye retstilstand, som lægges frem med lovforslaget her.

Men som sagt er der ikke nogen grund til at forvente, hvis ikke der sker betydelige ændringer, at Det Konservative Folkeparti vil støtte dette forslag, når det når frem til tredjebehandlingen.

Jeg skal sige, at jeg er vel vidende om, at SF's forslag har samme hensigt, men måden, man ender med at udmønte det på ved at føre pengene tilbage til de berørte kommuner, synes vi måske nok kan være lidt bedre end regeringens, men hele princippet om, at man i Danmark nu er nået frem til, at almindelige børsnoterede aktier ikke længere er frit omsættelige, kan vi ikke medvirke til i Det Konservative Folkeparti, hvad enten det sker i form af et lovforslag eller et beslutningsforslag.

Anni Svanholt (SF):

De to forslag, som vi her har til behandling, er jo i høj grad sammenfaldende og i høj grad identiske, og derfor skal vi selvfølgelig behandle dem samtidig.

Allerførst vil jeg gerne give udtryk for SF's principielle holdning til elforsyning. SF ønsker en samfundsmæssig regulering af et så væsentligt område som energiområdet. Derfor er vi i SF imod et helt frit marked, fordi det er helt uforeneligt med den miljø- og energipolitik, vi synes der skal føres i Danmark, og med den CO₂-politik, der indebærer energibesparelser, energieffektivitet og øget anvendelse af vedvarende energi.

De principper, der i dag er gældende for elforsyningen, om bl.a. forbrugerejet elforsyning, solidarisk betaling og forsyningssikkerhed, er vigtige og væsentlige områder, som også skal være gældende for fremtiden. Derfor skal vi i Danmark fastholde hvile i sig selv-princippet. El skal ikke være en vare, der kan handles med og tjenes penge på, og elforsyningen skal demokratiseres og være forbrugerejet.

Da vi så her for kort tid siden oplevede, at der blev spekuleret i NESA's aktier – vel i forventning om, at der måske ville ske en øget liberalisering – ja, så var der anledning til bekymring over, hvad der kunne ske med elforsyningen.

Vi har jo derefter oplevet, at Gentofte Kommune havde besluttet sig for at sælge sine aktier, og Frederiksborg Amt har besluttet sig for at sælge sine aktier. Og det mente vi i høj grad gav anledning til bekymring, fordi vi netop har et hvile i sig selv-princip i Danmark, hvor det er forbrugerne, der har betalt elforsyningen og elproduktionsapparatet, de har betalt det hele.

Det var baggrunden for, at vi rejste sagen om NESA over for miljø- og energiministeren først i samrådet den 9. oktober og derefter i en række spørgsmål, og endelig fremsatte SF så det beslutningsforslag nr. B 60, som er til behandling her i dag. Det blev fremsat den 14. november.

Regeringens forslag blev fremsat den 11. december, og vi har selvfølgelig med meget stor tilfredshed noteret os, at der er så stort sammenfald mellem SF's og regeringens forslag. Vi er derfor særdeles godt tilfredse med, at regeringens på den måde er blevet stærkt inspireret af SF's forslag.

Formålet og tankegangen bag regeringens forslag er præcis den samme som SF's. Formålet med lovforslaget er at få sat en effektiv stopper

for Gentofte Kommunes, Frederiksborg Amts og eventuelt andre kommuners og amters salg af aktier eller ejerandele i elselsskaber. Og hensigten er jo først og fremmest at fjerne interessen for at sælge elforbrugernes værdier til private eller udenlandske selskaber.

Og man må jo faktisk sige, at lovgivningen har vist sig at være særdeles effektiv. Både Gentofte Kommunalbestyrelse og Frederiksborg Amtsråd har allerede opgivet at sælge aktierne, førend lovforslaget er blevet førstebehandlet. Det er dog sjældent, at noget sådant sker.

SF har i lighed med regeringen foreslået, at de ekstraordinære indtægter fra salg af elforsyningsselskaber modregnes i bloktilskuddene. Og dernæst foreslår vi i SF, at der foretages en mellemkommunal udligning, så pengene kommer elforbrugerne til gode.

Regeringen har foreslået, at pengene opsamles i en fond, og den metode kan vi naturligvis også godt bruge. Vi vil gerne drøfte – det er ikke så detaljeret beskrevet – hvad det nærmere går ud på. Vi vil gerne drøfte nærmere, hvordan det i givet fald skal være. Men vi er helt indstillet på at ville samarbejde om det, der her er forelagt fra regeringens side, hvad angår fonden.

Hvis dette lovforslag og det beslutningsforslag her, som jo heldigvis ser ud til at have et flertal bag sig, ikke var blevet fremsat og ikke blev vedtaget, ja, så ville der jo være sket noget helt forkasteligt, hvis det skulle være lykkedes Gentofte Kommune at tømme NESA for værdier og forgyldte sig med de værdier.

Det ville være en hån mod forbrugerne, fordi elforbrugerne har skabt alle værdierne, købt og betalt det hele gennem elprisen. Derfor skal det vedblive at være sådan, at de værdier er underkastet forbrugernes bestemmelse, som de nu er ifølge hvile i sig selv-princippet.

Men vi ser naturligvis meget gerne, at der i forbindelse med den kommende reform af strukturen bliver skabt nogle forandringer, sådan at vi får et mere demokratisk system, så elforbrugerne i højere grad får indflydelse på, hvordan forsyningen skal være.

Vi mener også, det er nødvendigt, at vi i højere grad får præciseret, hvorledes elforbrugernes retsstilling er. Vi synes, denne her sag, som har kørt, netop har vist, at der ikke er nogen præcis og klar retsstilling for elforbrugerne i elforsyningsloven. Det mener vi også må indgå i det arbejde, der skal finde sted i forbindelse med det reformarbejde, der nu er igangsat.

Men vi er meget tilfredse med, at vi kan sige, at der nu bliver sat en effektiv stopper for det, der kunne – som jeg ved lejlighed har sagt det – have udviklet sig til danmarkshistoriens første offentlige selskabstømning. Med disse forslag og med det flertal, der nu vil stå bag, bliver det fortsat sådan, at forbrugernes værdier bliver hos forbrugerne, på forbrugernes hænder. Vi er utrolig godt tilfredse med, at det faktisk kan gennemføres på denne her måde.

Dermed har jeg også tilkendegivet, at vi fra SF's side i høj grad vil støtte regeringens forslag.

(Kort bemærkning).

Kim Behnke (FP):

Jeg har to spørgsmål til fru Anni Svanholt. Det første drejer sig om den bemærkning, fru Anni Svanholt havde meget tidligt i sin tale, hvor fru Anni Svanholt sagde, at el ikke er en vare, der skal kunne handles med og tjenes penge på.

Mit spørgsmål til fru Anni Svanholt er: Er det så SF's opfattelse, at Elsam skal afholde sig fra at købe strøm i Norge og afholde sig fra at tjene penge på det? Og hvad med, at Elkraft hver eneste dag køber og sælger strøm til Sverige? Skal de så afholde sig fra det, eller mener SF, at det eventuelle overskud, der måtte være på den handel, også er et overskud, der skal konfiskeres af staten ned i en statsejet fond?

Det andet spørgsmål angår, at fru Anni Svanholt siger, at det ville være en hån mod elforbrugerne, hvis der er nogen, der køber disse aktieandele. Mit spørgsmål til fru Anni Svanholt er: Hvordan forhindrer SF's beslutningsforslag nr. B 60 eller regeringens lovforslag nr. L 125, at salget bliver gennemført? Salget kan stadig væk gennemføres.

(Kort bemærkning).

Knud Enggaard (V):

Vi måtte jo forstå på fru Anni Svanholts tale, at hun i virkeligheden har stået bag det forslag, som ministeren har lagt frem, ikke alene har givet inspiration, men også haft stærk indflydelse på indholdet. Det ønsker jeg til lykke med.

Men når man hørte fru Anni Svanholts argumentation omkring den vare, som hedder el, så måtte man få det indtryk, at fru Anni Svanholt ikke mener, at vi er medlem af EU og eksempelvis ikke er tilhængere af Den Nordiske Elbørs.

Vi er kommet ind i en tid, hvor elektricitet bevæger sig hen over grænserne som en anden vare, og jeg ville godt have den erkendelse fra fru Anni Svanholt, at hendes lidt følelsesbetone-

de udtryk omkring handel med elektricitet må ses i lyset af den verden, som vi i dag lever i, hvor en liberalisering er den rigtige vej frem, også for at beskytte forbrugerne.

(Kort bemærkning).

Anni Svanholt (SF):

Til hr. Kim Behnke: Ja, jeg er udmærket godt klar over, at der er nogle aftaler, hvorefter Elsam køber strøm i Norge og sælger strøm til nordmændene; men det er jo ikke det samme, som at selskabet Elsam så kan indkassere de penge og bruge dem, som det nu har lyst til.

Hr. Kim Behnke ved udmærket godt, at hvile i sig selv-princippet meget præcist fastsætter betingelserne for, hvordan det skal finde sted, og for forbrugernes stilling, at det er omkostningsbestemt og der er regler for, hvordan det skal foregå, og at Elprisudvalget kigger nærmere på det, hvis der er grund til det, eller hvor der er kritik af, hvordan det er foregået. Så jeg forstår slet ikke spørgsmålet, for hr. Kim Behnke er udmærket klar over, hvordan sammenhængen er.

Til hr. Knud Enggaard vil jeg gerne sige, at SF er udmærket klar over, at vi er medlem af EU, og at der er vedtaget en liberaliseringslov her i Folketinget, som SF har stemt for, fordi vi netop gik ind for at få den mindst mulige åbning af markedet. Det var jo en helt anden opfattelse, Venstre havde i den sammenhæng, men for os var det vigtigt, at vi fik sat en grænse. Derfor er der ikke bare frit slag til at tjene penge på at handle med strøm.

(Kort bemærkning).

Kim Behnke (FP):

Fru Anni Svanholt må tjekke i sit eget manuskript. Det blev klart tilkendegivet fra fru Anni Svanholt, at handel med strøm og det at tro, at strøm var en vare, man kunne handle med og tjene penge på, tog SF afstand fra.

Når jeg så konfronterer SF med den kendsgerning, at i dette øjeblik foregår der en omfattende handel både fra Elkrafts side, primært med Sverige, og fra Elsams side, primært med Norge, er fru Anni Svanholts eneste kommentar: Jo, men det overskud eller underskud, der måtte være, skal jo så indregnes efter aftale med Elprisudvalget osv. Det er jo simpelt hen forkert.

I øjeblikket foregår der et omfattende tovtækkeri i Elsams ledelse om, hvad den halve mia. kr., man har tjent på at sælge strøm til Norge, skal bruges til. Fremskridtspartiet har bl.a.

en række repræsentanter rundt om i de organer, og de har talt for døve øren, mens hr. Martin Glerups socialdemokratiske partikammerater taler for, at de penge ikke skal ud og komme forbrugerne til gode i form af lavere elpriser, men skal opsamles og bruges til en hel masse tant og fjas internt i Elsam. Sådan er virkeligheden i dag, fru Anni Svanholt.

(Kort bemærkning).

Anni Svanholt (SF):

Der foregår handel – og selvfølgelig kan jeg gentage det, jeg sagde tidligere – efter nærmere fastsatte spilleregler, som fremgår af elforsyningsloven og hvile i sig selv-princippet, og som i øvrigt er fastsat via Elprisudvalget.

Der er jo ikke tale om, at der er en fuldstændig fri omsætning af el, hvor Danmark deltager frit i Den Nordiske Elbørs, hvor det er et rent og skært spotmarked. Det er jo ikke det, der er tale om, hr. Kim Behnke. Det er jo stadig væk forbrugerne og i øvrigt lovgiverne, der kan regulere disse forhold. Det er ikke ren kapitalisme.

Men det er jo det, hr. Kim Behnke og Venstre ønsker, at el bare skal være en vare som en hvilken som helst anden, altså f.eks. olie, der bliver handlet frit på spotmarkedet.

Det er ikke det, vi ønsker, og det er ikke det, der finder sted i dag, og det ved hr. Kim Behnke udmærket.

Elisabeth Arnold (RV):

Da Det Radikale Venstres energipolitiske ordfører, fru Elsebeth Gerner Nielsen, ikke kan være til stede, skal jeg på hendes vegne redegøre for Det Radikale Venstres synspunkter på dette lovforslag.

Vi er tilfredse med den lex forbruger, som man kunne kalde det, som det bebudede salg af NESA-aktier fra Gentofte Kommune er mundet ud i.

Lad det være sagt med det samme: Vi havde helst set, at vi havde haft en elforsyningsstruktur og -organisering, der ikke havde forvoldt os de problemer, som vi nu står med. Det virker jo umiddelbart underligt, at en virksomhed, som drives efter hvile i sig selv-princippet, kan give anledning til en gevinst i milliardklassen.

Vi fik for nogle år siden et chok af modsat karakter, da SEAS-skandalen med meget, meget store underskud også ramte ned i et el-selskab – i øvrigt ikke med lignende konstruktioner, men hvor der var andre konstruktioner – som betød, at forbrugerne pludselig blev stillet over for en

kæmpe ekstraregning, fordi deres selskab pludselig havde vanskeligheder.

Sådan vi får af og til nogle chok om, hvordan vores ellers velfungerende forsyningsselskaber pludselig kan komme til at gøre ting, som vi ikke havde ventet.

Hvile i sig selv-princippet indebærer netop, at der ikke kan tjenes penge på virksomheden, uden at dette kommer forbrugernes til gode, og for elforsyningsvirksomhedens vedkommende har formålet med dette princip været, at forbrugernes interesse først og fremmest skulle tilgodeses.

Når der skabes værdier, som er finansieret af forbrugerne, bør det nødvendigvis også komme forbrugerne til del, når der er gevinster, og det er sigtet med dette lovforslag.

Det sikres selvfølgelig ikke, men det må bero på den effekt, som lovforslaget har på dem, der ønsker at sælge. Samtidig må man selvfølgelig overveje, om det er rimeligt, hvis det nu skulle blive aktuelt, at give store bloktilskud til kommuner, som har hentet milliardindtægter hjem på aktiesalg. Det mener vi ikke, og derfor er vi tilfredse med den konstruktion, der er her.

Med det fremlagte lovforslag er der ikke stor sandsynlighed for, at kommuner og amter længere vil være motiveret for at sælge deres andele eller aktier i elforsyningen. Og det er altså også formålet, det erkender vi klart.

Vi er selvfølgelig opmærksomme på, at det kan komme til at virke som en barriere i forhold til at få en mere fleksibel elforsyningsstruktur, f.eks. ved at sammenlægge selskaber m.v.

På den baggrund vil vi i Det Radikale Venstre bruge den kommende tid til at overveje, hvordan den fremtidige elforsyningsstruktur bør organiseres, og hvorledes hvile i sig selv-princippet kan forenes med det liberaliserede elmarked. Og jeg skal fremhæve, at vi faktisk går ind for begge principper, både hvile i sig selv-princippet og det liberaliserede elmarked.

Vi kan tilslutte os lovforslaget, som vi i øvrigt også mener tilgodeser de ønsker, der ligger bag SF's beslutningsforslag.

(Kort bemærkning).

Kim Behnke (FP):

Vil fru Elisabeth Arnold ikke godt bekræfte, at grunden til, at der opstod et stort underskud i SEAS, var, at den radikale energiminister Jens Bilgrav-Nielsen godkendte, at SEAS kunne begynde at dyrke tomater og røde og grønne peberfrugter og alt muligt andet og dermed akkumulere et kæmpe underskud?

Så det var en radikal ministers ansvar og skyld, at forbrugerne i SEAS' forsyningsområde blev pålagt en kæmpestor ekstraregning, som de vel at mærke afbetaler over en årrække ved, at man indhøster rationaliseringsgevinster m.v. De går til at høvle gælden væk, frem for at de kunne have betydet lavere elpriser. Men lige præcis Det Radikale Venstre har et markant ansvar for, at der overhovedet opstod et underskud i SEAS.

(Kort bemærkning).

Knud Enggaard (V):

Fru Elisabeth Arnold fremførte mange smukke betragtninger og mange gode målsætninger, helt klart, men jeg hæfter mig mere ved det, som fru Arnold ikke var inde på.

Fru Arnold var ikke inde på, om det er ønskeligt, at staten får en større rolle i elforsyningen, altså det, som kunne være hensigten bag ved etableringen af den statslige fond, som finansieres igennem, at man inddrager kursgevinsten på aktier eller andele.

Jeg vil gerne spørge fru Arnold, om Det Radikale Venstre er tilhænger af, at staten går ind som en aktør på elforsyningsområdet, hvor den jo indtil nu ikke har haft nogen plads, men hvor vi har haft en kombination af selskaber af forskellig form, som har løst deres opgave. Jeg synes, det er et vigtigt princip at få fastslået i forbindelse med dette, for det er jo lidt uklart formuleret, hvad de gevinster, man her forudser, i virkeligheden skal anvendes til.

Og et princip for Det Radikale Venstre – tør jeg håbe – vil være, at staten ikke nødvendigvis behøver at gå ind i noget, som andre kan klare.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Til hr. Kim Behnke vil jeg blot sige: Jeg fralagde mig ikke på mit partis vegne noget som helst ansvar, heller ikke for, hvad der skete med SEAS.

Jeg brugte som eksempel, netop at vi måske har gået i mange år og troet, at vores forsyningsselskaber altid kørte stille og roligt derudad. Og så fik de måske nogle gode ideer, som de kunne bruge nogle af deres handlemuligheder til, og vi sagde: »Jamen det lyder fint«, og pludselig så går det galt. Det kan ske for enhver, hr. Kim Behnke, som overhovedet påtager sig et ansvar, at noget af det faktisk går galt; men det har hr. Kim Behnke jo sjældent prøvet.

Så til hr. Knud Enggaard: Vi synes, det, der er foreslået her, er en nødløsning. Vi går ikke ind for, at der er andre, der skal være interessenter i disse elforsyningsselskaber, end forbrugerne og forbrugernes repræsentanter.

Kim Behnke (FP):

På trods af slet skjulte forsøg her under debatten på at lade, som om dette lovforslag fra regeringen ikke handler om NESA og Gentofte Kommunes ønsker om at sælge store eller mindre dele af sine aktier, så fremgår det jo tydeligt af ministerens bemærkninger på side 3 i forslaget, at det handler om NESA.

Det, som man fra Socialdemokratiets og fra regeringens side har argumenteret for, er, at når nu elforbrugerne gennem mange år via deres elpris, betalinger, tariffbetalinger, har været med til at finansiere den danske elsektor, så bør det også være sådan, at hvis der sker et aktiesalg, så skal provenuet, profitten fra aktiesalget, gå til disse elforbrugere.

Nu spørger man så: Vil dette lovforslag få den konsekvens? Svaret er nej, for pengene skal jo netop ikke gå til elforbrugerne i det pågældende område. Pengene skal i stedet for puttes ned i en statslig fond, og så kan ministeren på et eller andet tidspunkt aftale med nogen, hvordan de penge skal anvendes.

Jeg synes, det vil være dybt betænkeligt, hvis f.eks. en hr. Kim Behnke, der bor i et helt andet forsyningsområde, pludselig skal nyde godt af nogle penge, der er akkumuleret inden for NESA's forsyningsområde. Hvorfor i alverden skal vi i Jylland og på Fyn have andel i det? Derfor bør ministeren fortælle, hvordan de penge tænkes anvendt.

Men når ministeren ikke vil fortælle, hvordan de penge skal anvendes, så er det selvfølgelig, fordi fru Eva Møller har ret. I samme øjeblik ministeren letter låget for, hvordan pengene skal anvendes, kommer man i konflikt med EU's statstilskudsregler.

Så fortæller hr. Martin Glerup fra Socialdemokratiet, at det, det handler om, er at forhindre, at en ny fæl ejer af dette elselsskab skal gå hen og forhøje elpriser og tarif og andre ting, sådan at forbrugerne kommer til – og det er det udtryk, der er blevet brugt – at betale to gange.

Sagen er den, at dette lovforslag, som vi har fået dokumenteret tidligere i dag, ikke forhindrer det i at ske. Der er en formodning hos regeringen og SF om, at når nu man har vedtaget dette lovforslag, så er der nok ikke nogen, der

vil sælge. Lovforslaget har altså til formål at få sælger til at miste appetitten på at sælge – at få fjernet dollartegnene, tror jeg, hr. Martin Glerup sagde, fra solbrillerne ude i Gentofte.

Men kendsgerningen er, at hvis Gentofte vil sælge, og hvis f.eks. Vattenfall vil have deres bestyrelsespost i forsyningsselskabet, så kan de købe, og så har man jo problemet, hvordan man skal forhindre priserne i at eksplodere.

Svaret er jo ganske enkelt, at gældende lovgivning i Danmark forhindrer elpriserne i at eksplodere, for der skal jo godkendes prisblad hver eneste gang. Priserne skal anmeldes, og der skal godkendes et prisblad, og sådan vil det selvfølgelig også være, uanset om det er Vattenfall, Preussen Elektra eller Electricité de France eller for den sags skyld en skrothandler i Japan, der ejer aktierne i NESA. Prisbladet skal godkendes. Så det må være manglende tillid til det eksisterende system, der får regeringen til at fremsætte dette her lovforslag.

Derudover er det et problem, at forslaget har generel karakter. Jeg er fuldstændig enig med formanden for Elfor, hr. Arne Kindberg, der til Jyllands-Posten den 11. december giver udtryk for dyb bekymring.

Mange af de projekter, der er igangsat rundt omkring, hvor det netop var meningen, at kommunerne skulle se at få afhændet de små transformerstationer osv., som de har, så man kunne få en langt mere fornuftig og hensigtsmæssig indretning af den danske elsektor, går i stå, for ingen kommune tør jo længere sælge en transformerstation eller noget som helst andet, fordi de ved, at det overskud, der eventuelt måtte være ved salget, bliver konfiskeret ned i denne statslige fond.

Og hvis det viser sig, at de sælger med underskud, så har ministeren sikret sig på side 5 i bemærkningerne, hvor det fremgår, at et underskud ved salg af disse aktiver kan man så ikke gå ind og få dækket i fonden. Det er jo ikke overraskende, at Socialdemokratiet bruger den formulering, for det var samme princip i sin tid med ØD, OD osv. Dér skulle arbejdsgiverne aflevere pengene, hvis der var overskud, men hvis der var underskud, ja, så måtte de selv tage det på deres kappe.

Men hvad er det så egentlig, der skal kunne sælges, og som bliver omfattet af disse regler? Ja, dér kan man blive klog af at læse øverst på side 5, for dér fremgår det jo, at det er forkøbsrettigheder, stemmerettigheder, aktionæroverenskomster, adgang til at udnytte ledelsesret og

noget så simpelt som at udpege bestyrelsesmedlemmer.

Hvordan vil man dog fra regeringens side forvente, at disse ting kan kapitaliseres? Hvordan skal man opgøre værdien af retten til at udpege et bestyrelsesmedlem? Hvordan skal man sætte beløb på det for derefter at anmelde det til staten og få at vide, at så skal der altså afregnes det halve beløb til statskassen, fordi man nu har solgt denne bestyrelsespost f.eks. til et andet selskab? Den meget brede formulering er med til totalt at ødelægge muligheden for, at vi får en mere hensigtsmæssig indretning af den danske elsektor.

Så er der spørgsmålet om, hvorvidt vi kan tro på, at Socialdemokratiet og regeringen vitterlig mener noget med spørgsmålet om, at pengene skal gå ud til forbrugerne. Jeg må igen som kunde i Elsamområdet bekymret se til, mens der foregår et højlydt slagsmål i Elsams ledelse. Jeg kan ærgre mig lidt over, at den, der burde varetage mine interesser, nemlig den socialdemokratiske borgmester i Silkeborg, som sidder som Midtkraftrepræsentant i Elsam, ikke går ind for, at den halve milliard, der er tjent på at sælge ekstraordinært meget strøm til Norge, skal komme mig som forbruger til gavn. Nej, i stedet for så holder man lange møder og prøver at digte sig til alle mulige projekter, som den halve milliard skal finansiere, for pengene må endelig ikke komme ud til forbrugerne. Tænk, hvis forbrugerne fik strømmen en halv eller en hel øre billigere! Det går jo ikke. Nej, så hellere finde på alle mulige kunstspring; og det er jo det samme, ministeren gør her.

Hvis ministeren virkelig mente noget med talen om forbrugere, og at det skulle gavne forbrugerne, så skulle pengene ikke samles op i en fond. Så skulle pengene fordeles, ikke til kommunerne, som SF vil, men direkte ud til elforbrugerne, som så kunne se på deres elregning, at der var foretaget dette salg.

Men det vil man ikke være med til, for vi kan jo ikke have, at folk får lavere elpriser i Danmark, uha nej, og da slet ikke når man tænker på argumentationen om, at vi har disse laveste priser. Hr. Glerup var inde på, at vi er i stand til at konkurrere med ni ud af ti lande. Ja tak, men det er jo altså kun, fordi man ser bort fra, at der er disse gigantiske afgifter til det offentlige på strøm her i Danmark. Og argumentationen for det er jo, at folk skal lade være med at bruge så meget strøm, og derfor forstår jeg selvfølgelig godt, at vi endelig ikke kan dele ud af over-

skuddet til elforbrugerne, for så kunne folk jo finde på at bruge en enkelt kilowatt-time mere.

Det, der er det næste problem ved dette lovforslag, er jo, at argumentationen ikke hænger sammen. Vi får at vide, at det er fuldstændig urimeligt, hvis en kommune ved salg af disse aktier skal få denne enorme profit ned i kommunekassen, og man skriver i bemærkningerne, at der kunne jo ske det fuldstændig kætterske, at man f.eks. brugte pengene til at sænke skatterne ned. Jeg kan godt forstå, at det giver kuldegysninger hos en socialdemokrat.

Man kunne også afvikle gæld, kommunen har. Ja, det er jo ganske forfærdeligt. Ja, selv sådan noget som at højne serviceniveauet frygter man, at den pågældende kommune kunne formaste sig til at foretage. Ja, har man da kendt mage. Tænk, hvis en kommune kunne finde på at opkræve lavere skatter og give højere serviceniveau. Det er jo en kættersk tanke.

Men den selvsamme socialdemokratiske ledende regering var jo med til at gennemføre et projekt, der gik ud på, at Københavns Kommune skulle have tilført ganske store milliardbeløb. Det skete via statskassen og mærkelige konstruktioner. Man fik ejendomme solgt til Ejendomselskabet TOR, hvor pengene gik ned i Københavns Kommunes kasse, så de kunne afdrage gæld, så de ikke behøvede at lade skatterne stige så meget, og så de kunne have et bedre serviceniveau i Københavns Kommune. Da var det i orden, at de fik en milliardtilførsel ned i kommunekassen. Men hvis der er nogen, der vil sælge et elselsskab, uha, så skal vi med lov og bål og brand forhindre det i at ske.

Jeg er nødt til også at stille det samme spørgsmål, som andre har gjort: Hvornår bliver jord, fast ejendom og alt mulig andet, hvor staten skal ind og konfiskere overskuddet, inddraget? Jeg kan frygte, at når først man får smag for det her, så vil det brede sig til andre områder.

Derfor er der én eneste ting at gøre. Det er at forhindre, at det her lovforslag bliver vedtaget, og vi agter fra Fremskridtspartiets side at gøre alt, hvad vi kan. EU skal læse korrektur på hver eneste paragraf, der er her, og så skal vi have at vide, om det er medholdeligt.

Vi skal have undersøgt mere end grundigt, om det her er grundlovsmedholdeligt, og vi skal på alle måder sørge for at forhindre det. Lad os sige det, som det er: Vi prøver altså at kaste grus i maskineriet, for det er så forfærdeligt, hvis det her skal lykkes regeringen og SF at gennemføre, for det er så ødelæggende.

Når udenlandske aviser laver overskrifter om, hvad der foregår i Danmark, så får de jo ikke 35 siders bemærkninger og undskyldninger fra hr. Martin Glerup. Næh, de får at vide, at i Danmark er det sådan, at salg og omsætning af børsnoterede aktier kan resultere i, at overskuddet konfiskeres ned i en statslig fond. Det er et nydeligt budskab at sende ud til den store verden.

Når japanske, amerikanske, australske og argentinske investorer, som jo gerne skulle placere penge i aktier i Danmark, læser den overskrift og den korte version af, hvad det her går ud på, så ønsker de selvfølgelig ikke at placere deres penge i Danmark. De er bange for, at det skal gå ligesom i den værste bananrepublik, at staten går ind og konfiskerer tingene.

Fremskridtspartiet kan derfor ikke støtte de to forslag.

(Kort bemærkning).

Peter Duetoft (CD):

Jeg ved godt, det er sent på aftenen, og jeg ved godt, det nok kan være unødigt trætte, men efter at have været ordfører først i en EU-debat og så nu i denne her kan jeg altså ikke lade være.

Jeg synes, det er utrolig fascinerende at høre hr. Kim Behnke; utrolig fascinerende ikke mindst, fordi jeg stadig væk i min øresnegl har alle fru Annette Justs udtalelser om, hvad EU ikke skulle blande sig i, og hvor meget EU ikke skulle styre dansk politik, og hvor selvstændige vi skulle være, og nu hiver hr. Kim Behnke så det store blå banner med de gule stjerner frem, fordi man nu skal forhindre et forslag her i Folketinget fremsat af miljø- og energiministeren.

Jeg ved godt, den slags polemik måske kan være trættende, men det er også trættende at høre på den totale mangel på konsekvens, der er i det parti, når man bare skal være imod.

(Kort bemærkning).

Martin Glerup (S):

Jeg må indrømme, at jeg har en stor beundring for hr. Kim Behnke, fordi hr. Kim Behnke er formand for Det Energifpolitiske Udvalg og som sådan er en meget saglig og dygtig formand.

Og så på nul komma fem kan hr. Kim Behnke udvikle sig til en særdeles usaglig energipolitiker, som omgås lemfældigt med de kendsgerninger, der ligger på bordet. Det er godt klaret, men jeg vil dog kreditere hr. Kim Behnke for, at rollerne ikke blandes sammen.

Jeg vil sige, at Elsam jo for øjeblikket bl.a. arbejder med en opdeling i en distributions- og produktionsdel, og det er der ikke noget i det her lovforslag, der forhindrer. Det er en god og fornuftig ting. At bestyrelsen har nogle overvejelser om, hvordan de vil forvalte deres investeringer osv. til gavn for forbrugerne, synes jeg ikke der er noget galt i. Og så mener jeg, at et af problemerne kan være, at elselskabernes aktivitet jo ikke altid følger kommunegrænsen. Det kan jo være, at man er nødt til at tage hensyn til den kendsgerning.

(Kort bemærkning).

Anni Svanholt (SF):

Til hr. Kim Behnke: Det var jo egentlig utroligt, at det i det samme indlæg kunne lykkes både at tale varmt for forbrugernes penge og interesser og så samtidig tale om, at det jo var helt forkasteligt, at en kommune, f.eks. Gentofte Kommune, ikke bare frit kunne forbruge elforbrugernes penge. Der var en utrolig modstrid i det indlæg, hr. Kim Behnke her fremførte.

Jeg vil godt spørge hr. Kim Behnke, om hr. Kim Behnke kan bekræfte, at de værdier, der er skabt i elforsyningen, alene er kommet fra den betaling, elforbrugerne har leveret gennem betaling af strøm – og jeg kunne så forstå, at det lå hr. Kim Behnke på sinde, at elforbrugerne skulle have penge tilbage f.eks. i form af en nedsættelse af prisen på strøm i det jyske område som følge af indtægter fra salg af strøm til Norge. Men jeg vil meget gerne høre hr. Kim Behnke få det her udredet og få det til at hænge tydeligere sammen.

(Kort bemærkning).

Kim Behnke (FP):

Til hr. Duetoft: I 1986 anbefalede Fremskridtspartiet den danske befolkning at stemme ja til EF's indre marked, og folk stemte ja. I 1992 anbefalede vi befolkningen at stemme nej til den politiske union, og de stemte nej. Det er dér, forklaringen er. De ting, vi synes er gode ved EU, er det indre marked, det er konkurrencereglerne osv. osv. Det, vi er modstandere af, er den politiske union.

Hr. Glerup påstår, at jeg er kommet med en lang række usaglige og usammenhængende ting fra talerstolen. Må jeg ikke bede hr. Glerup om at give os tre, to eller bare et enkelt eksempel på, hvad det skulle være. Og så takker jeg for komplimenten angående formandskabet. Jeg håber, at jeg kan formå både at være partiets ordfører og være formand for hele udvalget.

Til fru Svanholt: Hvis vi fik et lovforslag, et system, en ordning gående ud på, at disse overskud skulle gå til elforbrugerne, så kunne Fremskridtspartiet da være til at tale med, men fru Svanholts forslag går ud på, at pengene skal gå i kommunekasserne, og vi har ikke mere tillid til kommunernes forvaltning af de her penge end til statens forvaltning af de her penge.

Hvis man skulle gøre det rigtige, så skulle man lade pengene gå til forbrugerne, og det ville vi antagelig godt kunne støtte.

Bent Hindrup Andersen (EL):

Den 31. maj 1996 vedtog Folketinget en liberalisering af det danske elmarked. Vejen blev banet for, at det danske elforbrug blev frigjort fra den danske elproduktion, samtidig med at der bliver uhindret adgang til at købe den billigste strøm i udlandet, efterhånden som distributionselskaberne opsiges deres kontrakter med danske elproducenter. Alle partier med undtagelse af Enhedslisten stemte for forslaget.

Liberaliseringen af elmarkedet medførte hurtigt, at de forbrugerejede og kommunalt ejede selskaber begyndte at ruste sig til det kommercielle marked på bekostning af de almindelige forbrugere, som skal betale gildet i form af stigende elpriser. Som det første selskab var NESAs umiddelbart i stand til at udbyde aktier til salg på det internationale kommercielle marked, og aktiekurserne steg med rekordfart.

Det danske elmarked er interessant, fordi det danske produktionsapparat netop på grund af forbrugereje er meget effektivt og producerer billig strøm; et lukrativt marked, hvor der kan hentes hurtige penge ved en underlæggelse af markedskræfternes frie spil. Andre selskaber vil følge hurtigt efter, når selskabsomdannelserne er gennemført.

Enhedslisten er grundlæggende imod privatisering af offentlige servicefunktioner, hvor brugerservice erstattes med profit som drivkraft. Derfor er Enhedslisten positiv over for det indgreb, som regeringen nu kommer med, ikke mindst fordi det rækker langt videre end til NESAs-sagen.

Enhedslisten støtter alle tiltag, som vi vurderer kan bremse privatiseringen af energiforsyningen, af affaldsområdet, af vandforsyningen og spildevandsområdet samt andre offentlige serviceområder. Og vi vil omvendt støtte tiltag, hvor forbrugerhensyn er sat i højsædet.

Der er i høj grad behov for en modoffensiv, et samfundsmæssigt selvforsvar over for den libe-

raliseringsbølge, der i disse år skyller ind over Danmark som led i gennemførelsen af EU's indre marked. Jeg opfatter derfor miljø- og energiministerens forslag som et nødvendigt selvforsvar over for den EU-liberalisering, som ministeren selv har fadderskabet til.

Når det er sagt, så vil jeg også gerne tilkende-give, at det ser ud, som om ministeren har etableret et selvforsvar med perspektiv i. Formålet med forslaget ser jeg først og fremmest som en indsats, der vil fratage ejerne af offentlige elforsyningsselskaber den økonomiske motivation til at score en kortsigtet gevinst. Børsen har da også allerede reageret ved støt faldende kurser på NESA-aktier, siden forslaget kom frem, og det er noget, jeg kan lide at se.

Hvis jeg skal fremhæve et ønske om en ændring af lovforslaget, skal det derfor gå på, at Enhedslisten gerne havde set loven gjort helt generel ved, at der blev varslet reduktioner i bloktilskud svarende til det kommunale netto-provenu ud fra salg af andre offentlige servicevirksomheder ud over elforsyningen. Jeg opfatter det i hvert fald som et vink med en vognstang til andre sektorer, og derved opnås et væsentligt bidrag til at fjerne lysten til privatiseringer og salg af aktier i offentlige virksomheder.

Det noget komplicerede forslag skyldes, så vidt jeg kan forstå, hensyn til EU. Sådan er det jo: Så mange tåbelige hensyn vi skal tage til EU.

Endelig vil jeg erindre ministeren om den dagsorden, som Folketinget vedtog i februar 1996 om sikring af forbrugereje i Danmarks elforsyning og fremme af forbrugerdemokratiet indadtil i selskaberne. Jeg vil gerne høre, om ministeren ud over denne feberredning kommer med yderligere tiltag som opfølgning af dagsordenen.

Men som sagt kan vi helt og fuldt støtte det forslag, der er fremlagt af regeringen, og vi ser perspektivet i det derved, at det også på et tidspunkt kunne blive nødvendigt at udbrede det til andre sektorer. Men det kan godt være, at dets blotte eksistens og gennemførelse sådan set gør det unødvendigt at gennemføre det på andre områder.

Så til SF's forslag. Sådan som jeg hørte fru Anni Svanholt, støtter SF regeringens forslag. Da de to forslag er alternative forslag, vil det vel i realiteten betyde, at SF's forslag bortfalder. Eller har jeg misforstået det? Jeg vil gerne spørge, hvad meningen er med at fastholde forslaget. Men jeg har også nogle spørgsmål til SF's forslag.

Så vidt jeg kan se, så er det ikke så effektivt som regeringens i forhold til at lægge op til at stoppe spekulationen. Er det ikke sådan, at i og med at man siger, at pengene går tilbage til forbrugerne, kunne man begynde at overveje, om man ville have de penge tilbage. Det er den ene ting, hvor regeringens jo går ind og reducerer i bloktilskuddene, og så placerer den pengene i det, jeg vil kalde en black box.

Den siger ikke noget om, hvad de skal bruges til, og det er jo en trussel i sig selv, at bloktilskuddene bare kommer til at ligge i en sort kasse.

Så det ene spørgsmål er, om det egentlig er særlig effektivt, det fru Anni Svanholt foreslår. Det andet er, om det ikke også ville være for sent i forhold til at stoppe salget i NESA. Regeringens forslag virker fra fremsættelsesdagen. SF's forslag går på, at regeringen skal til at lave et lovforslag, der så eventuelt skal fremsættes. Så vil jeg spørge: Er det så ikke for sent?

Og endelig til det sidste spørgsmål dér synes jeg egentlig, det nærmest er en genial model, regeringen laver. Det kan godt være, det er af hensyn til EU, det skal jeg ikke kunne sige, men man går ind og modregner i bloktilskuddene svarende til provenuet, hvor SF går ind og lader staten decideret inddrage provenuet ved et aktiesalg og så dele det ud til kommunerne igen. Det sidste her kan jeg godt på en måde følge, men jeg vil spørge SF: Er det et brud med EU's politik, eller kan det lade sig gøre? Da vi jo kender SF som et parti, der indretter deres forslag i forhold til EU, vil jeg spørge: Er det undersøgt, om det kan fungere?

Samlet vil jeg sige, at Enhedslisten er enig i hensigten med begge forslagene, og det er at få sat en øjeblikkelig stopper for salg af NESA. Så vidt jeg kan se, er det regeringens forslag, der gør det og endda på en meget smart måde, som efter vores opfattelse på en enkel måde også kan bruges over for andre sektorer eller områder, hvis der skulle begynde at blive for stor iver efter at privatisere og sælge ud af de offentlige serviceinstitutioner.

Man kan ikke støtte begge forslag, man skal vælge, og jeg støtter regeringens forslag.

(Kort bemærkning).

Knud Enggaard (V):

Den sidste bemærkning, Enhedslistens ordfører fremkom med, var, at han glædede sig til at kunne se, at det princip, der her var anlagt, også kunne anvendes på andre tilsvarende områder.

Jeg vil gerne spørge Enhedslistens ordfører, hvilke andre områder han glædede sig til at man kunne anlægge den tilsvarende fremgangsmåde over for. Det var jo egentlig de principielle ting, som vi har diskuteret tidligere, og da Enhedslisten jo er udslagsgivende med hensyn til det politiske flertal for ministerens forslag, vil det være interessant at høre Enhedslistens udlægning af de ord, vi lige hørte.

(Kort bemærkning).

Bent Hindrup Andersen (EL):

Jeg vil gerne sige til hr. Knud Enggaard, at jeg har fuld forståelse for, at ministeren laver et forslag, som har anledning i NESA og kun berører elforsyningsområdet. Det har jeg fuld forståelse for. Det, der er min pointe i det her, er, at den model efter min opfattelse også kan være et vink med en vognstang til andre områder om, at man skal tænke sig om, for ellers kunne det være, at det samme flertal også gjorde noget dér.

Hvis hr. Knud Enggaard efterspørger et enkelt forslag eller et enkelt område, så kunne det være affaldsforbrænding. EU's principper med at gøre affald til en vare, der handles hen over grænserne, kunne godt være med til at gøre det lukrativt at begynde at lægge affaldsforbrændingen på aktier og så senere hen begynde at sælge de aktier og så få en stor import af affald ind over grænsen, fordi det faktisk er nogle rimelig effektive affaldsforbrændingsanslæg, der er her i Danmark. Det var en af de ting, jeg godt kunne forestille mig, men det kan også sagtens være vandforsyningen og også gasforsyningen på et tidspunkt for den sags skyld.

(Kort bemærkning).

Knud Enggaard (V):

Jeg siger tak til Enhedslistens ordfører. Jeg tror, det er meget nyttige eksempler, der her er blevet givet.

Peter Duetoft (CD):

CD kan støtte forslaget, der ligger her. Vi havde en række forhåndssønsker. For det første, at forslaget ikke skulle rettes mod én speciel kommune. Det er blevet opfyldt. Det er en ordning, der vil komme til at omfatte de kommuner og amter over hele landet, der er i situationen her.

Vi havde også en forhåndsholdning, der sagde, at det ikke måtte stride mod EU, og dér er vi meget tilfredse med miljø- og energiministerens

forsikring i dag om, at juristerne – altså dem, der har læst forslaget; der er jurister, der udtalte sig om forslaget, inden de nogen sinde havde set det – er enige i, at det ikke strider mod EU.

Og så endelig ønskede vi, at pengene ikke skulle ende i statskassen, og det indebærer forslaget jo også at de ikke skal. Det er klart, at der i forslaget er nogle bemærkninger om denne fond, om, at fonden senere vil blive udmøntet, hvordan den skal fungere osv.

Derfor kan det, jeg siger nu her, selvfølgelig kun tages som mit personlige og CD's ønske om, hvordan sådan nogle penge kunne bruges. Men det er vores opfattelse, at det ville være hjælpsomt, hvis denne fond kunne være med til at sørge for, at der overhovedet er investorer, fornuftige investorer, der går ind og byder på sådanne aktier. Altså at man simpelt hen sørger for, at der er andre end disse store selskaber, som man snakker om, der går ind og byder.

Og dér kunne måske findes en mekanisme i den forstand, og det kan jeg ikke se der skulle være noget som helst EU-ikkemedholdeligt, eller hvad ved jeg, i, i og med at man jo ikke sætter ind over for markeds kræfterne, for aktierne skal selvfølgelig udbydes, men man sørger for, at der overhovedet er nogen som helst, der kan skrabe de penge sammen på fornuftig vis – og det kan jo i alt fald være ganske mange penge. Så det er da i hvert fald et bud på, hvordan sådan en fond kunne fungere og være en igangsætter af mulige investorer.

Men i virkeligheden er der jo en side, som jeg ikke, så vidt jeg husker, har hørt nogen ordfører endnu tage op, som jeg faktisk synes er meget vigtig, men som også står i forslagets bemærkninger. Og det er jo i virkeligheden den side af forslaget, der sikrer, at finansministeren overhovedet kan føre økonomisk politik i Danmark.

Altså hvor er det smukt alt sammen, at vi indgår kommunalaftaler og grænser for, hvad kommuner og amter må, og hvordan deres økonomi skal være, og hvad ved jeg, hvorefter en kommune kan brase ud og pludselig uden om hele det system eksempelvis få et par milliarder kroner, man kan investere i hvad som helst stort set.

For nu at tage Gentofte, så er det altså en kendsgerning – bare lige for at få det sat i relief – at hvis Gentofte gik ud og solgte disse aktier til de kurser, der ligger nu, og fik de her par milliarder kroner hjem, så ville de i virkeligheden kunne have et par skattefri år i Gentofte.

Det er nok ikke det, de vil, for jeg hørte en radioudsendelse med Gentofte's borgmester på et eller andet tidspunkt, og der er jo ikke den skøjtehal, og hvad ved jeg, som han ikke ville bruge pengene til. Det er jo også smukt og nydeligt. Men det undergraver jo muligheden for overhovedet at lave en aftale med amter og kommuner, hvis man bare uden nogen grænser nærmest kan gå ud og skrabe penge hjem på denne her måde.

Det kan man så synes er både liberalt og markedskræftsmæssigt, og hvad ved jeg, men det giver jo om ikke andre så da i hvert fald finansministeren et problem. Og det synes jeg er en side man skal have med ind i det. Jeg kan ikke forstå, at partier i dette Ting, som stiller sig op og fortæller, at de er økonomisk ansvarlige, og at de er både det ene og det andet, i virkeligheden ukritisk vil sige: Naturligvis kan det bare køre på den her måde.

Derfor mener jeg faktisk, at det er et vigtigere forslag end som så. Det er vigtigt nok energipolitisk, men jeg mener faktisk også, at det økonomiskpolitisk er ganske vigtigt.

Men det er jo også en kendsgerning, at debatten her har været meget pudsigt, for debatten har jo vist, at Venstres og De Konservatives ordføreres tonefald slet ikke har været så hårdt, som det var i medierne i forbindelse med, at forslaget blev omtalt de første gange. Da var den store rive virkelig fremme, men det har den jo ikke været i dag, og egentlig kunne man måske godt undre sig lidt.

På den anden side set er jeg en af dem, der ikke undrer mig, for jeg er sjældent blevet ringet op af så mange Venstrefolk og Konservative som i de sidste 14 dage, der har fortalt, at det er et godt forslag. Det har ikke været medlemmer af Folketinget, men det har været medlemmer af de to partier, der syntes, at det bestemt var en god måde at ordne tingene på.

Det kunne selvfølgelig godt være, at de venlige mennesker ikke kun har ringet til mig, men måske også har ringet til nogle Konservative og Venstrefolk, sådan at det måske er ved at sive lidt ind, at helt så ringe, som man gjorde det til i starten, er tankegangen i forslaget her altså alligevel ikke.

Så vi kan altså støtte forslaget. Vi venter på udmøntningen af fonden, som vel kommer en gang til næste år, men tankerne i det her forslag er gode nok.

(Kort bemærkning).

Kim Behnke (FP):

Jeg kunne forstå på hr. Duetoft, at noget af det, der bekymrer CD mest, er udsigten til, at en kommune kan gå hen og få dette enorme provenu ned i kassen, og jeg kunne se, hvordan hr. Duetoft havde sved på panden ved tanken om, at kommunen så kunne gøre sine skatteborgere skattefri. Jeg ved godt, at det for CD er helt forfærdeligt, det er næsten ligesom at bande i Peterskirken at foreslå sådan noget. Det er jo fair nok, at CD har det synspunkt.

Mit spørgsmål er så: Hvorfor har CD ikke opponeret, når kommuner har solgt byggegrunde, ejendomme og alt muligt andet med stor fortjeneste? Hvorfor har CD ikke været indstillet på, at staten da også skulle konfiskere? Nu er finansministeren også kommet til stede, så hvis det skulle mangle på hukommelse, så kan finansministeren jo delagtiggøre hr. Peter Duetoft i, hvordan Københavns Kommune fik tilført et milliardbeløb ved, at man overførte nogle ejendomme til ejendomsselskabet Thor osv., alt sammen med statens medvirken. Hvorfor var det ikke så forfærdeligt? Hvorfor var det ikke noget, som CD opponerede imod?

(Kort bemærkning).

Peter Duetoft (CD):

Det opponerede vi ikke imod, fordi der ikke var en tosidig ting i det. I det her er der både det energipolitiske aspekt, som vi er bekymrede over, og så også det økonomiske aspekt. Det er koblingen af dem, der gør, at her mener vi at vi er nødt til at gå ind.

I øvrigt mener vi faktisk, at det ville være en god løsning for fremtiden at få nogle aftaler med amter og kommuner omkring de her ting, sådan at man ikke kommer i den situation, at der pludselig pumpes ganske mange penge ud i forbindelse med salg af diverse kommunale og amtskommunale ting. For det er et problem for det offentlige at styre økonomien på den måde.

Men det kan jo også godt være, at jeg i løbet af det sidste år er blevet endnu mere skeptisk over for det kommunale selvstyre, end jeg har været før, og derfor kan det godt være, at jeg i dag siger de her ting om et forslag som det her, som jeg måske ville have været mere forsigtig med for 1 år siden. Jeg synes faktisk, at vi ser nogle skred i det kommunale selvstyre, som jeg ikke bryder mig så meget om.

At jeg har fået sved på panden ved jeg nu ikke – ellers skulle det jo være meget i alt fald;

nogle af os har jo en stor pande. Men jeg vil da godt sige til hr. Kim Behnke, at det såmænd ikke er det skattefri, der bekymrer mig. Nej, det, der bekymrer mig, er den umulige situation, man bringer den offentlige økonomi i, fordi man faktisk ikke kan styre den for fremtiden. Det bringer sveden frem og ikke bare det, at nogle mennesker skal have det skattefrit. Jeg er ikke så misundelig, at jeg ikke vil kunne sige: O.k., lad dem så bare det. Men styringen af økonomien vil komme helt ud i skoven.

Egil Møller (DF):

Det fremgår af de skriftlige bemærkninger til lovforslaget, at man vil mindske incitamentet for kommuner og amtskommuner til frasalg af ejerdele i elforsyning til virksomheder, der ikke er reguleret af elforsyningslovens prisbestemmelser. Det skulle så være begrundelsen for at inddrage et salgsprovenu, ikke direkte i statskassen, men i en nyoprettet fond, hvis formål, som det fremgår, er at tilgodese forbrugerne og elforsyningen.

Dansk Folkeparti kan ikke acceptere disse betragtninger som begrundelse for at fremsætte denne særlov. Set med vore øjne vil en ejerkreds have en naturlig interesse i at sikre forbrugerne en forsyningssikkerhed. I den nuværende situation griber Folketinget direkte ind i det kommunale selvstyre, og hvad bliver så det næste, spørger jeg så ministeren om.

Vi er formentlig enige om, at der er tale om en børsnoteret aktie, som indtil lovens fremsættelse frit kunne omsættes af kommuner og amtskommuner uden nogen form for konfiskation af et salgsprovenu. En veldrevet kommune som i dette tilfælde Gentofte skal altså straffes, og en misundelseslov skal herefter gennemføres, fordi SF har fået så meget magt over den nuværende socialdemokratiske ledede regering.

I et frit samfund uden unødvendige spændetrøjer vil resultatet af talentmassen blandt ikke mindst borgerligt styrede kommuner kunne få borgerne og forbrugerne til at få glæde af deres virke. En del jurister, og det gælder også EU-kyndige, har sat spørgsmålstegn ved lovligheden af lovforslaget, og her anføres, at lovforslaget eventuelt strider imod EF-retten i forhold til national diskrimination, fri kapitalbevægelse og statsstøtte.

Fra Dansk Folkepartis side kan vi ikke acceptere, at man begrænser det kommunale selvstyre med denne særlov, og vi kan ej heller acceptere, at initiativ og virkelyst skal dræbes i lig-

hedens og misundelsens socialistiske tankegang.

Vi kan ikke medvirke til dette lovforslags vedtagelse.

Anden næstformand (Henning Grove):

Ordføreren for forslagsstillerne til beslutningsforslag nr. B 60 om inddragelse og mellemkommunal udligning af ekstraordinære indtægter i kommuner og amter som følge af salg af forsyningsselskaber, fru Anni Svanholt, har ordet.

Anni Svanholt (SF):

Jeg er naturligvis meget tilfreds med at have fået opbakning til SF's forslag fra regeringspartierne.

Og der var måske også en lille smule opbakning fra De Konservative, som sagde, at vores forslag dog ikke var så slemt som regeringens lovforslag, men det kan vi jo ikke rigtig bruge til noget.

Derudover vil jeg komme med nogle enkelte bemærkninger, og der er rejst nogle spørgsmål bl.a. af hr. Bent Hindrup Andersen, som jeg gerne vil svare på.

Men allerførst vil jeg sige til hr. Knud Enggaard, at hr. Knud Enggaard faktisk ikke svarede på det spørgsmål, som jeg tidligere stillede om, hvorfor Venstre nu har så meget imod den metode, som er brugt i SF's forslag, da det jo er en metode, som Venstre tidligere har været med til at anvende i lovgivningen over for kommunerne, nemlig i 1983-84.

Og der er faktisk en fuldstændig parallelitet mellem det, Venstre var med til dengang, og vores forslag, og derfor er det meget uforståeligt, at Venstre nu lægger så kraftig afstand til forslaget og for så vidt også til det, der er indeholdt i regeringens lovforslag, og anfægter, at det overhovedet kan gennemføres, og siger, at det måske er i strid med EU-lovgivningen.

Men det har jeg altså endnu ikke fået noget svar på fra hr. Knud Enggaards side, men det er måske i virkeligheden også et svar, at der altså er tale om, at man har forholdt sig på én måde i den situation, hvor Venstre var med i regeringen, men nu ikke kan bruge forslaget i denne sammenhæng, hvor man er i opposition.

Til fru Eva Møller, som taler om ekspropriation, kan jeg her sige, at det, der ligger i SF's forslag og for så vidt også i dele af regeringens lovforslag, jo er, at der er tale om, at Folketinget må have mulighed for at ændre principperne for, hvordan der tildeles bloktilskud, og hvordan den mellemkommunale udligning foretages.

Og det må jo helt og aldeles være et indenrigsforhold, hvor Folketinget må have mulighed for at tage op til vurdering, hvilke kriterier der skal være gældende for, hvorledes bloktilskudene tildeles.

Så jeg mener ikke, at der på nogen måde kan være nogen som helst modstrid i at anvende de principper, der er opregnet i forslaget.

En kort bemærkning til hr. Bent Hindrup Andersen, som spørger, hvorfor SF ikke har nogen dato i forslaget:

Forslaget blev altså fremsat så tidligt, at det var inden for den periode på 2 måneder, der var til rådighed, inden salget blev effektueret, hvor der faktisk skulle være mulighed for at gennemføre en lovgivning.

Og til sidst må jeg sige, at da SF's forslag jo på alle måder har haft en god effekt, og i og med at det faktisk er indeholdt i regeringens forslag, er det jo klart, at SF's forslag ikke kommer videre. Det spurgte hr. Bent Hindrup Andersen mig også om.

Og til allersidst vil jeg sige, at vi er utrolig glade for, at et flertal her i Folketinget i dag så klart siger, at det altså er forbrugerejet, der skal være i højsædet, og at det er forbrugernes interesser, der skal varetages, for det er det, der sker i dag. Hvorimod der er en række andre partier, der ikke ønsker at sikre forbrugernes værdier.

(Kort bemærkning).

Kim Behnke (FP):

Der ærgrer mig lidt, at fru Anni Svanholt er så hurtig til at kapitulere. Hvorfor vil SF se bort fra sit eget forslag?

Og spørgsmålet til SF er: Hvis der nu er et flertal for det synspunkt, at vi ikke skal have fonden oprettet, men at pengene skal deles ud efter den model, som SF har foreslået, vil SF så være med til dét, eller har man allerede aftalt med regeringen og ministeren, at det er ministerens forslag, der skal gennemføres, og at førstebehandlingen af SF's forslag i dag kun har været en skueret?

Altså: Vil SF være med til at fastholde dette princip, sådan at vi undgår fonden?

(Kort bemærkning).

Eva Møller (KF):

Jeg skal blot for god ordens skyld bekræfte fru Anni Svanholt i, at hun ikke kan bruge de bemærkninger, jeg havde, til noget som helst, for jeg sagde, at for Det Konservative Folkeparti er det overordnede, at vi er imod det, der ligger

såvel i SF's beslutningsforslag som i regeringens lovforslag, nemlig at man vil inddrage den eventuelle gevinst, der vil komme, hvis der foretages en ganske bestemt handling, nemlig at de børsnoterede aktier sælges. Det kan vi ikke medvirke til fra konservativ side.

At man så har forskellige måder at anvende provenuet på, er noget andet, og dér vil jeg fortsat sige, at SF's måde at anvende et eventuelt provenu på måske kunne være lidt mere sympatisk end regeringens. Men det ændrer altså ikke ved, at vi ikke vil medvirke til forslagets vedtagelse.

Endelig skal jeg også for god ordens skyld sige, at jeg ikke sagde, at det er ekspropriation. Jeg sagde, at jeg mener, at der er elementer af ekspropriation i det, og at jeg meget gerne vil have det undersøgt under udvalgsarbejdet og beder om en redegørelse fra justitsministeren over netop dette forslag.

Jeg er ikke jurist, så jeg skal ikke kunne afgøre her og nu, om det er tilfældet, men jeg vil meget gerne have en redegørelse for det.

(Kort bemærkning).

Bent Hindrup Andersen (EL):

Det er også lidt i forlængelse af det, hr. Kim Behnke sagde, idet jeg godt kunne tænke mig at få at vide af fru Anni Svanholt, om SF mener det, der står om brugen af pengene i beslutningsforslaget alvorligt, for hvis det er tilfældet, er der jo faktisk mulighed for, at noget af det kunne gå igennem sammen med Venstre og De Konservative og Fremskridtspartiet.

Men hvis det ikke er tilfældet, synes jeg, det ville være klarest, hvis fru Anni Svanholt trak sit forslag tilbage eller klart markerede, at fru Anni Svanholt ikke vil være med til at indgå i et sådant flertal, så vi ved, at det, der gælder for det videre arbejde, alene er regeringens forslag.

(Kort bemærkning).

Anni Svanholt (SF):

Jeg skal meget gerne tydeliggøre det for hr. Bent Hindrup Andersen, som jeg har sagt tidligere: Jeg mener, at formålet med SF's forslag er fuldstændig tilgodeset i regeringens lovforslag, og da jeg skønner, at der ikke kan blive flertal for SF's forslag som helhed til anden side, er det klart, at jeg bakker regeringens forslag op.

(Kort bemærkning).

Knud Enggaard (V):

Fru Anni Svanholt var så venlig at drage spørgsmålet om bloktilskuddene og udligningen mellem staten og kommunerne ind i billedet og herunder den politik, der i begyndelsen af 1980'erne blev ført i forhold til kommunerne, og derfor vil jeg gøre opmærksom på, at på det tidspunkt var SF glødende modstander af den politik, der her blev ført. Men jeg kan da lidt sarkastisk glæde mig over, at SF nu, 14-15 år efter, er kommet på andre tanker.

(Kort bemærkning).

Kim Behnke (FP):

Jeg tror ikke, jeg fik udtrykt mig præcist nok, så nu vil jeg spørge fru Anni Svanholt helt præcist: Hvis vi nu tager SF's ønske om, at provenuet bliver delt ud til de berørte kommuner, alvorligt og gør det til et ændringsforslag til ministerens lovforslag, hvordan vil SF så forholde sig til det ændringsforslag?

Miljø- og energiministeren (Svend Auken): Uanset at der er mange meget talentfulde parlamentarikere, der nu bruger deres gode evner til at kaste grus i maskineriet, vil jeg alligevel benytte lejligheden til at sige tak for en god debat og en god modtagelse af regeringens lovforslag.

Der er tale om et lille, sympatisk og velgen-nemarbejdet forslag, som løser den helt konkrete opgave, som skal løses, og det vil jeg gerne sige tak til de ordførere, der støtter forslaget, og som jo udgør et flertal her i Folketinget, for deres støtte til.

Jeg vil også sige tak til de borgerlige ordførere, for som andre har gjort opmærksom på, er der en betydelig afstand fra den saglige tone, der har præget Venstres og De Konservatives indlæg her i dag, til den skingre tone, der prægede de første pressekommentarer.

Og jeg er overbevist om, at læsningen af forslaget i sig selv har fjernet mange af de argumenter, man hørte i den første modtagelse af forslaget, men det er da klart, at der kan være mange enkeltheder vedrørende det retlige grundlag, udformningen af forslaget osv., som kan give anledning til spørgsmål, og dér vil jeg gerne kvittere for den gode tone, vi har haft her i debatten, ved at sige, at vi selvfølgelig vil lægge op til, at der bliver givet så udtømmende og så fyldestgørende svar som overhovedet muligt.

Mange har hæftet sig ved den statslige fond, men jeg mener nu, at det er en fond, som ikke skal komme statskassen til gode, men alene for-brugerne.

På hvilken måde det skal ske, har vi god tid til at tage stilling til, som hr. Peter Duetoft sagde, og jeg gør opmærksom på, at der jo tidligst kan komme penge til en sådan forbrugerpulje efter et eventuelt konkret salg, og da først som følge af modregning af bloktilskuddene for 1998.

For de bloktilskud, der er meldt ud for 1997, lægges der naturligvis ikke op til at røres ved, og det vil sige, at der er god tid til at diskutere den pulje, hvis der kommer penge ind i den.

Og jeg siger med vilje »hvis«, for lovforslaget opfylder også sit formål, selv om der slet ikke kommer penge ind i fonden, men det alene bliver sådan, at virkningen af forslaget er, at der ikke sker noget salg af værdier, der både efter min opfattelse og opfattelsen hos flertallet i Folketinget, forstår jeg, i realiteten tilhører eller i hvert fald tilkommer forbrugerne.

Men jeg vil meget gerne medvirke til en opklaring af alle disse spørgsmål og lægger meget gerne op til et fornuftigt samarbejde.

Jeg tror, det var hr. Duetoft, der sagde noget om de juridiske kommentarer, der var i det første par dage, og jeg tror også, hr. Møller var inde på det, og dér må jeg sige, at jeg personlig var dybt imponeret over, at vi i Danmark har så fremragende jurister, at de er i stand til at udtale sig om lovforslag, der ikke er fremsat, og som de ikke har haft nogen mulighed for at læse. Og jeg er også imponeret over en presse, der vil trykke sådanne kommentarer til forslag, som de pågældende eksperter ikke har haft tid til at læse.

Men lad mig også glæde mig over, at efter at de pågældende har haft lejlighed til at læse de konkrete forslag, er de meget skråsikre og kategoriske domme forstummet.

Tilbage er nogle spørgsmål, som selvfølgelig skal afklares og drøftes, og jeg er sikker på, at den afklaring vil føre til, at den tvivl, man har haft, vil forsvinde, og det gælder både i relation til EU-retten og i relation til grundlovens bestemmelser.

Jeg vil derfor ikke gå ind i besvarelsen af de enkelte spørgsmål. Lad os gøre det undervejs i udvalgsarbejdet.

Og jeg vil selvfølgelig sige tak til SF, dels fordi SF sammen med andre var med til at rejse sagen i offentligheden og stille sit forslag her i salen i dag, men også fordi man har sagt, at nu hvor

regeringens forslag ligger, er det det, det gælder om at få vedtaget, og at man jo i realiteten derved har fået opfyldt formålet med sit eget forslag. Det vil jeg gerne kvittere for.

Jeg vil også gerne sige til hr. Bent Hindrup Andersen, at jeg er personlig enig med ham i mange af hans betragtninger i anden halvdel af hans indlæg, hvorimod jeg ikke deler hans synspunkter i første del af indlægget.

Hr. Bent Hindrup Andersen var meget kritisk over for det europæiske samarbejde på elområdet. Må jeg sige, at Danmark har faktisk gjort en stor indsats for at sikre, at det samarbejde blev udformet på en sådan måde, at vi har fuld beskyttelse af både vores forsyningsmæssige, vores miljømæssige og vores økonomiske interesser. Vi har fortsat mulighed for at beskytte forbrugerne under det europæiske energisamarbejde, og jeg fortryder bestemt ikke, at Danmark gik ind og spillede en aktiv rolle i den forbindelse. Hvis vi havde ventet og bare ladet de andre vedtage nogle regler, uden at der var taget hensyn til miljø, uden at der var taget hensyn til forsyningsikkerhed og forbrugerne, så havde vi for alvor haft store vanskeligheder herhjemme.

Jeg har ikke endnu helt fordøjet hr. Behnkes indlæg, så det vil jeg undlade at kommentere. Måske kan vi på et senere tidspunkt vende tilbage til den diskussion.

Afslutningsvis skal jeg sige, at vi altså meget gerne medvirker til at få belyst alle spørgsmål under udvalgsarbejdet, og det ville da være vidunderligt, hvis det mod alle odds, alle uforsigtige offentlige udtalelser, al skinger opposition skulle lykkes os at samle et bredt flertal for at støtte dette lille velgennemtænkte, velgennearbejdede og gennemført sympatiske forslag.

Eva Møller (KF):

Lad mig starte med at sige til ministeren, at håbet beskæmmer jo ingen, så det skal jeg da lade ministeren have lov at have.

Men jeg registrerede naturligvis, at ministeren sagde, at han ikke ville svare på en lang række af de konkrete juridiske spørgsmål, og det har jeg så forståelse for. Men jeg ville dog gerne have svar på et enkelt spørgsmål, nemlig om ministeren mener, at regeringen ville være sindet, dersom Gentofte Kommune anlagde sag for at få prøvet, om dette forslag her, som jo i den grad bryder med hidtidig dansk sædvane, ved at man nu ikke vil lade en kommune sælge sine børsnoterede aktier, uden at man foretager

konfiskation af den fortjeneste, kommunen har, at bevilge Gentofte Kommune fri proces. Det er jo ikke så juridisk vanskeligt.

Miljø- og energiministeren (Svend Auken): Jeg tror, det ville være meget uklogt af mig at begynde at udtale mig om retssager, der end ikke er anlagt. Jeg tror, det ville være højst uklogt, så derfor, selv om jeg forstår den sympatiske tanke i det, fru Møller prøver at få mig til at sige, vil jeg afstå fra fristelsen til at udtale mig om retssager, der ikke er anlagt.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagenes overgang til anden (for forslaget til folketingsbeslutnings vedkommende anden (sidste)) behandling vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Henning Grove):

Jeg foreslår, at forslagene henvises til Det Energitpolitiske Udvalg. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

39) Første behandling af lovforslag nr. L 124: Forslag til lov om ændring af lov om vederlag og pension m.v. for ministre. (Ministerorlov). Af Pia Gjellerup (S), Jørgen Estrup (RV) og Peter Duetoft (CD).
(Fremsat 11/12 96).

Sammen med denne sag foretoges:

40) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 79: Forslag til folketingsbeslutning om ændring af forretningsordenen for Folketinget. Af Pia Gjellerup (S), Jørgen Estrup (RV) og Peter Duetoft (CD).
(Fremsat 11/12 96).